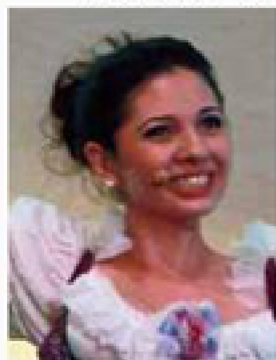
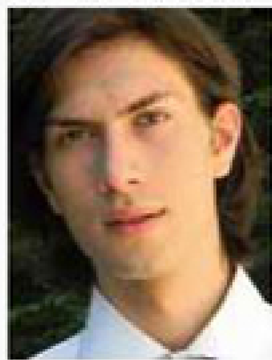
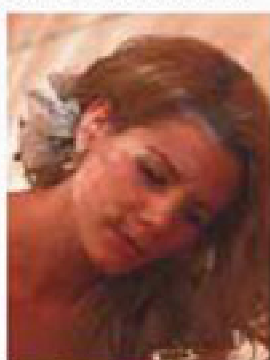
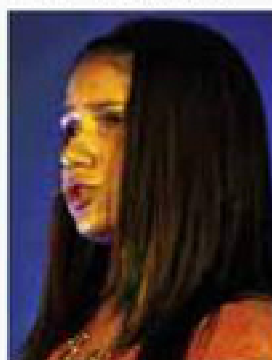
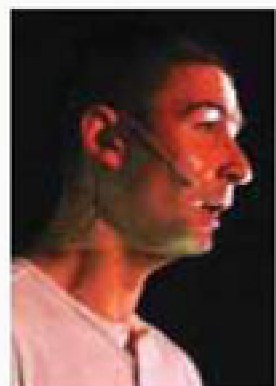
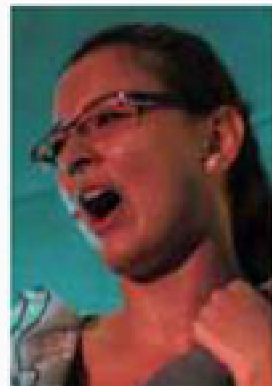
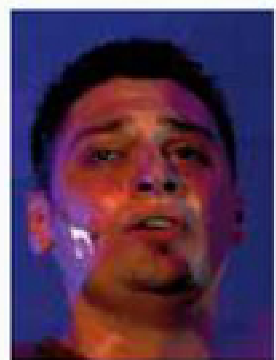
Serie nouă
decembrie 2012
12
(CXXXVII)
36 pagini
9 lei

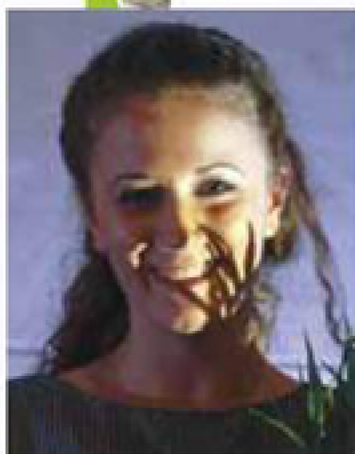
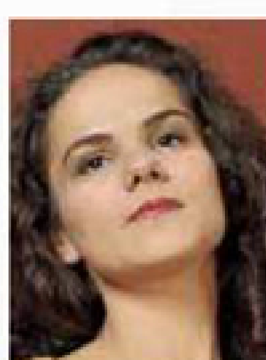
ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL ARTELOR SPECTACOLULUI MUZICAL
VIAȚA E FRUMOASĂ
8 - 18 NOIEMBRIE 2012, BUCUREŞTI
EDIȚIA A V-A
THE INTERNATIONAL FESTIVAL FOR MUSICAL PERFORMING ARTS "LIFE IS BEAUTIFUL"
8TH - 18TH OF NOVEMBER 2012, BUCHAREST, 5TH EDITION

Balet la Sibiu
Compozitori români la Bruxelles
Gala Ovo Music
Sunetul Muzicii - 18
Artele Spectacolului Muzical

În imagine:
Laureații Concursului Trofeul "Ion Dacian"

Complicități

Liviu DĂNCEANU

Sunt unii compozitori care prin simplul fapt că trag din când în când cu coada ochiului la creația autentică se simt complici cu ea. Nu pentru că nu şi-ar dori s-o privească fățiş, vertical, ci pur şi simplu acumulările şi experiența în domeniu nu le îngăduie acest lucru. Uneori chiar le e teamă ca nu cumva lumea să observe precaritatea lor, drept pentru care sunt mefienți față de tot ceea ce face aluzie la partea din ei pe care n-au avut curajul s-o locuiască niciodată. Şi atunci n-au ce face, se refugiază în hilar sau derizoriu, adică în cele două forme posibile de camuflare a imposturii (ori neputinței): una devastatoare (la adresa eului propriu, în primul rând), cealaltă relativizantă, dacă nu chiar emasculantă (în raport cu ceilalți). Curios, dar aceşti compozitori au, statistic vorbind, un front foarte larg de comunicare. Publicul lor e neaşteptat de numeros. Cu cât progresele lor „interioare" sunt mai importante, cu atât numărul fanilor (al celor cu care comunică) se reduce. Uneori pot ajunge la ipostaza alergătorului solitar, văduvit de parfumul popularității, dar investit cu aura autorității. În fond, între popularitate şi autoritate diferența constă în faptul că, dacă popularitatea este doica cea plină de lapte a compozitorului (are cu ce să-l alăpteze, dar nu-i poate veghea paşii), autoritatea e părintele ce educă (îi luminează drumul, dar nu prea are „dulciuri" cu care să-l ademenească).

Există, fără doar şi poate, destule exemple de refuz al progreselor care perpetuează o stare de aparentă linişte şi pernicioasă celebritate. E „buna" împăcare", senzația de carieră bine păzită. Or, cel mai periculos lucru e să devii paznicul propriei tale meserii. Să-i dai numai ce-i face ei bine, s-o conduci ezitant, cu mână moale, lăsând-o să se împotmolească în toate smârcurile, ori să fie mânată de alții în direcții numai de ei dorite. Mai mult: căderile, îndoielile, eşecurile îşi găsesc frecvent complicități în caracterul adesea impudic, insolent ori chiar ignobil al operelor acestui tip de autor. Şi atunci, cum se poate ca publicul să încapă pe poarta îngustă pe care s-au strecurat mai întâi conținutul şi forma precare al unui biet surogat artistic? Răspunsul probabil este: ne sufocăm de ignoranță, ne cultivăm ne-avizarea prin delăsare şi ne abandonăm constant minimei rezistențe. Nici nu mai avem o justă delimitare a frumosului şi urâtului. Să ne mai mire faptul că astăzi, de urâte ce sunt, multe muzici nu mai încap în sunete? (Poate de aceea se convoacă, tot mai insistent, zgomotele!). Dar nu sunetele ori zgomotele contează cu adevărat, ci tresărirea compozitorului în fața lor. Grație acestei tresăriri sunetele şi zgomotele se însuflețesc, prind viață.

Compozitorii însetați de popularitate sunt proprii lor complici, în timp ce compozitorii întemeietori de autoritate îşi creează complicități cu cei pe care cred că îi pot ajuta prin clarificarea lucrurilor înțelese greşit sau deloc. Cei dintâi decretează: mai bine să renunți la zece lucrări mediocre decât să ratezi una de valoare; cei din urmă preferă: mai bine să fie puse la index zece lucrări bune decât să răsară una insignifiantă. Nu-i mai puțin activă relația de complicitate dintre sursă şi re-sursă: reuşita componistică este asemenea unui abataj care va funcționa perfect, indiferent de materialul pe care îl are apoi de prelucrat. Căderea în arta componistică nu este în ordinea materialului, ci a proiectului inițial şi, implicit, în aceea a recunoaşterii unei ratări. Iubirea de nou nu este o boală (aşa cum o descrie Lorenz), ci doar o cantonare în *neofilie*, o neasumare a sa sau, mai ales, o neînțelegere a sensului primenirii.

Alexandru Dragomir este obsedat de dansul termenilor aristotelici ca preeminență a lui *hysteron* („după") asupra lui *proteron* („înainte"): tot ce vine după e mai cu moț decât ce vine înainte. Dar noutatea nu este, cum s-ar crede, neapărat o maladie a generației tinere. Căci, de multe ori, ea se întoarce împotriva ei. O experiență limită, aflată sub semnul neofiliei e de dorit să nu modifice fundamental persoana auctorială. Nu se cade decât să o contureze ori să o modeleze treptat din materia inițială a ființei lui imanente. Prodigios nu poate fi decât un creator deopotrivă complice cu informația şi redundanța. Din păcate, mai toți compozitorii reprezentativi reuşesc „alinierea" spre finalul cursei, când întreprinderile lor (inițiate, trăite şi mestecate) rodesc, neatârnate, în forme aşteptate, totodată nemaiîntâlnite.

Ca acar al prezentului şi al viitorului compozitorul e musai să spună „nu" când nu are nimic de dat şi nimic de primit. Iar când cantitatea de actualitate şi de perimare se împuținează, trebuie să o strângă fără preget la piept şi să o apere de toți cei care, plini de bune intenții, vor să i-o ia.

DIN SUMAR

Vioara lui Enescu la Sala Radio 2-3
Balet la Sibiu 4
Muzica în familie 5
Zilele Lipatti 6-7
Festivalul ISCM Belgia 8
Remember Tiberiu Olah 9
Festivalul "Viața e frumoasă!" 10-17
Săptămâna artelor 18-19
Gala Ovo Music 2012 20-21
Anchetă jurnalistică 22-23
"Sunetul Muzicii" 26
Regal la Palat 27
Film muzical 29
Festivalul Teatrelor de Revistă 30
Best of Gabriel Cotabiță 32

Concerte eveniment la Sala Radio

Carmen MANEA

Pe 1 noiembrie 2012, Radio România a împlinit 84 de ani de existență; evenimentul a fost marcat la sediul instituției prin recitalul intitulat ***Vioara lui Enescu la Sala Radio***, susținut de violonistul Gabriel Croitoru și pianistul Horia Mihail. Acest recital a încheiat turneul realizat de cei doi artiști sub genericul ***Vioara lui Enescu la sate*** - un șir de manifestări muzicale organizate în localități din mediul rural, menite să promoveze muzica clasică și să atragă publicul în sala de concert. Interpreții de azi au dorit astfel să continue nobila misiune culturală asumată de Enescu cu un secol în urmă. Spectatorii din țară și din capitala, au avut ocazia să asculte muzică de cea mai bună calitate, interpretată la vioara *Guarneri del Gesu* (fabricată în anul 1730), care i-a aparținut lui Enescu, pe care cântă acum Gabriel Croitoru. Succesul manifestărilor artistice s-a datorat în egală măsură prestației de excepție a pianistului Horia Mihail, care l-a acompaniat cu profesionalism și dăruire pe partenerul de pe podiumul de concert.

Recitalul de la sala Radio a cuprins în prima parte piese celebre din repertoriul violonistic, din creația compozitorilor Fritz Kreisler, Pablo de Sarasate și Edward Elgar; câteva dintre acestea au figurat și în programul turneului realizat anterior în țară (în care au fost incluse și alte lucrări potrivite nivelului de înțelegere al publicului respectiv). În partea a doua, a fost abordată *Sonata* de César Franck, o capodoperă a genului cameral, care a prilejuit artiștilor posibilitatea de a-și valorifica plenar măiestria, calitățile muzicale proprii și creativitatea în procesul interpretativ.

În debutul recitalului au fost prezentate câteva miniaturi celebre de Kreisler: *Liebeslied, Liebesfreud, Tamburina chinezească* și *Capriciul vienez*. Publicul a fost fascinat de strălucirea, dezinvoltura, umorul, verva, precum și de cantabilitatea plină de căldură caracteristice violonistului Gabriel Croitoru. Dar, așa cum știm de la Chopin, frumusețea melodiei este evidențiată printr-un acompaniament adecvat. În aces sens, se cuvine să menționăm contribuția pianistului Horia Mihail, care a acompaniat cu multă sensibilitate și dezinvoltură, contribuind la creionarea unor tablouri muzicale inedite, pline de vitalitate și fantezie. Versiunea lucrării *Zapateado* de Sarasate, asemănătoare unui foc de artificii, a entuziasmat prin virtuozitate, contraste dinamice și rafinament în plan agogic. A urmat *Salut d'amour* de Elgar, o pagină lirică de mare subtilitate, realizată cu sinceritate și noblețe. A fost momentul de grație în care publicul s-a aflat în rezonanță perfectă cu muzicienii, care au transmis emoția artistică la cote maxime. În încheierea primei părți a recitalului au fost prezentate celebrele *Melodii lăutărești* de Pablo de Sarasate. Violonistul Gabriel Croitoru – care a înregistrat cu câțiva ani în urmă integrala lucrărilor pentru vioară și orchestră ale lui Sarasate în Spania – a oferit publicului o versiune autentică, plină de fantezie și de dăruire. Lucrarea sintetizează trăsăturile poporului spaniol, care în zbuciumata sa istorie, a cunoscut momente de suferință și de bucurie, pe care le-a trăit cu aceeași mare pasiune. Aceste particularități se regăsesc în *Melodiile lăutărești,* care alătură imaginilor muzicale marcate de tristețe, de nostalgie și durere, momente pline de strălucire, de vervă, de imprevizibil și optimism.

Sonata în la major de César Franck, prezentată în partea a doua a recitalului, a evidențiat profesionalismul și nivelul elevat al celor doi artiști, precum și colaborarea lor la cote înalte de calitate. Elaborată în patru mișcări contrastante din punct de vedere al conținutului, al formei și al tempo-ului, sonata valorifică grandoarea arhitecturii sonore specifice compozitorului, prilejuind interpreților ocazia de a-și etala calitățile. În versiunea propusă publicului, muzicienii au reliefat bogăția expresivă și semantică a partiturii, dar și viziunea proprie asupra acestei lucrări de anvergură. Prima mișcare, *Allegretto ben moderato* a impresionat prin noblețe și sinceritate, dar și prin rafinament expresiv. În mișcarea a doua, *Allegro*, muzicienii au evidențiat convingător contrastele dintre momentele tensionate, ce sugerează o confruntare dramatică și secvențele lirice, interiorizate; mișcarea a treia, cu caracter lirico-meditativ, intitulată sugestiv *Recitativo-Fantasia. Ben moderato,* a întruchipat imagini muzicale cu o expresie originală, marcată de emoție artistică și de inefabil. În ultima mișcare, *Allegretto poco mosso*, realizată cu multă sensibilitate și rafinament, muzicienii au dezvăluit calitățile excepționale de a comunica în dublu sens: pe scenă, în procesul interpretativ și de a transmite direct, spectatorilor sentimentele și idealurile evocate în această creație sublimă și profundă. Prestația de pe podiumul de concert a evidențiat profesionalismul și deschiderea spre transcendență a interpreților, precum și capacitatea lor de a re-crea universul muzical din punct de vedere expresiv și semantic.

Recitalul s-a încheiat într-o atmosferă optimistă, cu *Marșul vienez* de Kreisler, oferit ca bis. Pentru toți cei

Gabriel Croitoru, Horia Mihail

Anunț

Centrul de Excelență al UNMB invită colegii muzicologi (și nu numai) din întreaga țară să facă sugestii pentru îmbunătățirea prezenței muzicienilor români în *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, acum când se pregătește o nouă ediție.

Dacă aveți propuneri **concrete** de lărgire a unui articol, de adăugare de date, de aducere la zi cu creații sau alte realizări, de noi intrări, sau orice alte idei, vă rugăm să ne contactați prin email editura@unmb.ro, prin telefon 0213112545, sau pe Facebook.com/centruldeexcelenta.

Cu mulțumiri, Mihai Cosma

prezenți în sală şi pentru ascultătorii de pretutindeni, a fost o adevărată sărbătoare a muzicii, un eveniment artistic elocvent pentru a omagia rolul important pe care radio-ul public în ocupă în viața culturală a românilor.

Sub genericul ***Ziua Radio***, în 2 noiembrie 2012, pe scena Radiodifuziunii a evoluat Orchestra Națională Radio, dirijată de maestrul Cristian Oroşanu. A fost cea de-a doua manifestare artistică dedicată aniversării celor 84 de ani de existență ai postului Radio România, realizată la sediul instituției. Concertul festiv a propus publicului două lucrări de anvergură din creația compozitorului Johannes Brahms: *Concertul pentru vioară şi orchestră opus 77, în re major,* cu Gabriel Croitoru în postură solistică şi *Simfonia a IV-a opus 98, în mi minor*.

În cele ce urmează ne vom referi succint la prestația interpretativă de excepție a lui Gabriel Croitoru, realizată în colaborare cu Orchestra Națională Radio, aflată sub bagheta dirijorului Cristian Oroşanu. Dedicat lui Joseph Joachim, concertul reprezintă o

Cristian Oroşanu

culme a artei muzicale brahmsiene, remarcabilă prin originalitatea scriiturii, caracterul simfonic, varietatea expresivă şi rafinamentul instrumental. Există unele similitudini între *Concertul pentru vioară şi orchestră* şi *Simfonia a II-a, opus 73* de Brahms (elaborate în tonalitatea re major, în aceeaşi perioadă), legate de complexitatea conținutului şi de bogăția expresivă pe care ambele lucrări o transmit.

Aflat în deplină maturitate artistică, violonistul Gabriel Croitoru a realizat o versiune interpretativă pe măsura talentului său şi a calităților excepționale ale muzicii. A fost preocupat permanent să reliefeze expresia autentică a lucrării şi să conducă frazele muzicale pe arcuri melodice ample; prestația sa s-a remarcat prin lirism, prin noblețea sentimentelor, prin rafinament dinamic şi agogic, prin capacitatea de a transfigura imaginile muzicale şi de a se integra în discursul simfonic. Strălucirea şi dezinvoltura interpretului au fost valorificate convingător în numeroasele pasaje de virtuozitate instrumentală, care se îngemănează original cu momentele cantabile. Prima mişcare, *Allegro non troppo*, a impresionat prin lirismul generos al frazelor melodice, prin sinceritatea expresiei, prin dialogul permanent al solistului cu orchestra, prin pregnanța motivelor ritmice (din secțiunea mediană). Cadența a evidențiat o dată în plus imaginația creatoare a solistului şi perfecțiunea artei sale violonistice. Mişcarea a doua, *Adagio*, a evidențiat sinceritatea expresiei, caracterizată prin simplitate, firesc şi inefabil. Un moment de referință pentru rafinamentul artistului a fost prilejuit de trecerea de la atmosfera de contemplare extatică (ce marchează încheierea mişcării lente), la bucuria explozivă pe care o transmite ce-a dea treia mişcare a concertului, *Allegro grazioso ma non troppo vivace.* Tema pregnantă a refrenului, prezentată cu strălucire şi vervă de solist, aminteşte anumite particularități ale muzicii populare maghiare. Gabriel Croitoru a demonstrat o deplină stăpânire a mijloacelor instrumentale şi o viziune artistică personală, aflată în concordanță cu frumusețea muzicii lui Brahms. Grație profesionalismului şi harului său, violonistul a răspuns cerințelor partiturii; prin dialog sau prin integrare în discursul simfonic, artistul a reliefat cu măiestrie sensul expresiv al ideilor dezbătute. Lucrarea, în care virtuozitatea este subordonată

evidențierii sensurilor expresive profunde ale muzicii, presupune o conlucrare originală a solistului cu complexul orchestral. Comunicarea fructuoasă a violonistului cu dirijorul şi orchestra a contribuit la crearea unui univers romantic fascinant, plin de grandoare şi de noblețe spirituală. O reuşită de excepție, datorată calităților solistului şi colaborării cu dirijorul şi orchestra, care a conferit evenimentului calitate şi un succes binemeritat.

La cererea publicului, Gabriel Croitoru a oferit două piese emblematice ale repertoriul violonistic: *Lăutarul*, din Suita *Impresii din copilărie, opus 28* de George Enescu şi *Sarabanda* din *Partita în si minor pentru vioară solo* de Bach. Sintetizând calitățile de excepție demonstrate pe parcursul manifestărilor artistice din 1 si 2 noiembrie 2012, violonistul a evidențiat în mod creator principiile estetice ale lui Dinu Lipatti: *„Muzica este un lucru grav". „Nu vă serviți de muzică ci serviți-o". „Muzica trebuie să trăiască sub degetele noastre, sub ochii noştri, în inima şi mintea noastră cu tot ce noi putem să-i aducem ca ofrandă".*

Anunț

Biroul de critică muzicală şi muzicologie al U.C.M.R. anunță începerea înscrierilor pentru **Simpozionul Internațional de Muzicologie GEORGE ENESCU, ediția 2013**.

Persoanele interesate sunt rugate să trimită prin email (simpozion.enescu@gmail.com) sau prin Facebook (Simpozionul-international-george-enescu) o intenție de participare, titlul şi rezumatul de 300 de cuvinte într-o limbă străină.

Urmează procedurile de evaluare, recomandările şi invitarea celor acceptați.

Şi de această dată toate cheltuielile de participare şi de tipărire a volumului de Proceedings vor fi suportate de organizatori.

Mihai Cosma, coordonator ştiințific

Şi costumele dansează la Sibiu

Doina MOGA

Primul lucru pe care l-am văzut din baletul lui Ceaikovsky, a cărui premieră a avut loc în seara zilei de 21 noiembrie la Sibiu, au fost costumele. Se întâmpla cu ceva timp în urmă, când încă nu ştiam dacă voi fi prezentă la spectacol sau nu. Şi atunci, privindu-le, pe îndelete şi amănunţit, într-un decor privat, ce avea toate atuurile unui muzeu modern, de anvergură, care şi-a deschis braţele cu respect şi condescendenţă, pentru veteranul, dar mereu fascinantul baroc, plăcându-mi atât de mult, am fost teribil de tentată să fac un exerciţiu şi să-mi imaginez cum va fi seara premierei. Şi pornind de la ceea ce scria celebrul paleontolog Cuvier „daţi-mi o vertebră şi reconstitui tot animalul”, am lăsat costumele să recompună baletul în cauză. Rezultatul, chiar peste propriile-mi aşteptări, a fost cald, feeric şi în specifica atmosferă a unor tablouri de Degas în mişcare. E drept, că vis à vis de Cuvier, eu am fost avantajată. Pe de o parte, de datul definit al baletului clasic, pe care indiferent de câte ori îl priveşti, muzica e aceeaşi, libretul e acelaşi, coregrafia aceeaşi, cu mici modificări de accente, etc., scenografia grosso modo aceeaşi, nou fiind doar personalitatea balerinilor solişti în interpretarea artistică şi tehnică, flerul regizorului, dar mai ales costumele, care chiar dacă păstrează în general linia (barocă în cazul de faţă) diferă ca design, concepţie şi paletă coloristică. Pe de altă parte, de faptul că ştiam bine trupa sibiană, cunoşteam în mare distribuţia rolurilor şi deci costumele aferente, necunoscute fiindu-mi doar prim balerinii invitaţi şi maestrul Andrei Litvinov care a semnat adaptarea coregrafică. Dar până la urmă, eu am fost la premieră, care mi-a plăcut, m-a cucerit şi care pentru mai bine de două ore, mi-a deschis coperţile cărţii de poveşti, lăsându-mă alături de o sală arhiplină să mă simt din nou, pe rând copil, adolescent,

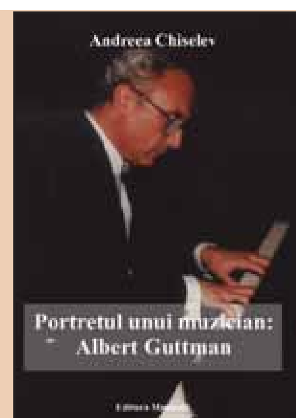

matur, îndrăgostit iremediabil de frumosul acestei arte efemere. În ceea ce priveşte exerciţiul meu de imaginaţie şi realitatea din seara premierei, pot spune că au fost atât de acordate şi omogene, încât la finalul lui, tot n-am abandonat ideea că la Sibiu până şi costumele dansează. Spectacolul a fost o încântare, înduioşându-mă chiar şi neconcordanţele, stângăciile sau nesiguranţa unor dansatori, pentru că ceea ce a trimis acest balet direct în universul sufletelor noastre, sensibile şi delicat vulnerabile la mituri, frumuseţe, gingăşie şi calitate, a fost atât de revelator, încât ele nu au mai contat. Am văzut un balet cu patină, corect, complet, artistic, luminos şi elegant. Dar ceea ce m-a mişcat în mod special a fost: înregistrarea muzicală impecabilă, Keston Mayer care a tălmăcit în travesti cu talent actoricesc şi umor zâna Carabosse, suita lui compusă din Joshua Beaver, Takanori Mirna, Mircea Munteanu, Takahiro Tsubo – joviali, vibranţi, plini de viaţă, excelenţi tehnic –, Pasărea Albastră personificată de Alexandru Pilcă, foarte în rol, cu rafinament şi eleganţă, graţioasa Prinţesă Flora – în interpretarea balerinei Satomi Netsu; Pisica – Yuka Muratani, de o vivacitate şi autenticitate ravisantă, Sonoko Kajimoto care a făcut în Zâna Canar un rol de mare drăgălăşenie şi vioiciune, fermecătoarea Risa Mochizuki în Scufiţa – toţi cei menţionaţi până acum, fiind membrii ai teatrului sibian şi bineînţeles Aurora în frumoasa tălmăcire a prim balerinei Teatrului Naţional de Operă şi Balet din Republica Moldova, Cristina Terentieva, convingătoare, cu o tehnică şi un joc scenic de excepţie, reliefând, oare a câta oară, superioritatea şcolii ruse de balet. Şi… evident, costumele care prin fantezia lor pot onora orice scenă importantă din lume semnate de Carmen Siminie, a cărui nume deşi nu s-a aflat pe afiş, a atras admiraţia baletomanilor şi criticilor deopotrivă. Apreciez şi aplaud la scena deschisă alături de toţi iubitorii genului, acest teatru cosmopolit şi unic din ţară, păstorit cu determinare, cunoaştere şi intuiţie de directorul lui – regizorul spectacolului în cauză Ovidiu Dragoman, pentru că pătrunde neclintit, încet dar sigur, prin ceaţa indiferenţei şi crizele de orice fel, continuându-şi linia ascendentă în câştigarea notorietăţii şi admiraţiei publicului şi acum când suratele lui din ţară, se împotmolesc pe o linie descendentă. Tocmai de aceea cred că ar merita o sală a lui, cu o scenă generoasă, unde să-şi poată spune mai des poveştile irepetabile ale acestei sculpturi în fum, care este baletul.

Portretul unui muzician

Grigore CONSTANTINESCU

Este impresionant, în jocul timpului, să citeşti o carte care rememorează personalitatea unui contemporan al generaţiei tale, scrisă de un tânăr condeier venit dintr-o cu totul altă etapă de timp. Este ceea ce evidenţiază monografia dedicată pianistului Albert Guttman de Andreea Chiselev care, cu acest act editorial, îşi începe acum cariera muzicologică (Editura Muzicală, 2012). Semnalăm semnificaţia momentului drept un dublu eveniment, felicitând autoarea şi gândind cu tristeţe la evocarea prietenului şi colegului plecat prea devreme spre „Marele Dincolo”. Recunosc că am parcurs paginile cărţii cu dorinţa confirmării amintirilor. Nu toate fireşte, deoarece o parte din existenţa lui Albert Guttman se desfăşurase în zone geografice şi culturale internaţionale, mult depărtate de epicentrul bucureştean. Cunoşteam dorinţa Andreei Chiselev de a-şi îndrepta spre acest subiect realizarea Lucrării de Licenţă. Dacă nu am lecturat-o în această fază, sunt convins că ceea ce ni se oferă acum, în formulă editorială, depăşeşte desigur amprenta iniţială. Reconstituirea portretului ilustrului pianist, aparţinător clanului discipolilor Floricăi Musicescu, are marca de inventivitate şi energia unui cercetător care se documentează parcurgând scrieri, sistematizând documente dar şi solicitând pe viu informaţii de la cei care l-au cunoscut pe artist. Aparatul ştiinţific ce însoţeşte discursul autorului dovedeşte astfel o atentă sistematizare a „dosarului” ce reţine reperele activităţii artistului. Menţionăm astfel inventarul înregistrărilor realizate de-a lungul carierei (în afară de Casa de discuri *Electrecord*, regăsim prezenţe la firmele *Eterna* – Germania, *Select* – Canada, *Dimenec Classics* – Elveţia, *King Rekord* – Japonia, *Gema* – Germania, precum şi preluări *live* din concerte). Ar putea să ne pară rău că volumul nu are o anexă cu muzică înregistrată, dar prin aceste informaţii autoarea ne trimete totuşi la audiţii radio sau de disc discuri, şi rememorări păstrate în documentarele Radiodifuziunii privitor la evenimente petrecute în deceniile anterioare. Mai adăugăm o minuţioasă reconstituire al cronologiei concertelor susţinute de Albert Guttman, însoţită în Bibliografia selectivă de un bogat fond de cronici şi articole publicate în ţară şi peste hotare.

Deşi este mai dificil să refaci opera unui interpret, comparativ cu cea a unui compozitor, Andreea Chiselev ocoleşte consemnările, constatările şi preferă elaborarea comentariilor menite să se intersecteze publicistic, într-o manieră activă. Albert Guttman revine astfel către cei care l-au cunoscut sau l-au ascultat. În memoria mea îmi este restituit aşa cum a fost, un om rafinat, înclinat spre meditaţie, nicidecum agresiv, prompt în reacţii ca muzician, datorită talentului şi profesiei sale ridicate până la competitivitate. Este o satisfacţie constatarea că însuşirile sale multiple, umane şi artistice, pot fi salvate din ceaţa trecutului prin acest volum monografic. Totodată, repet, nu poţi evita regretul că muzicianul nu mai este, la modul concret, printre noi. În oglinzile timpului, un condei tânăr, care nu l-a cunoscut, i-a reconstituit personalitatea, zugrăvind **„Portretul unui muzician”,** Albert Guttman, o fiinţă virtuală şi credibilă, pe fila de carte. Numele pictoriţei de cuvinte, vă reamintesc, este Andreea Chiselev.

BLAZON NOBILIAR DE FAMILIE: MUZICA

Ozana KALMUSKI ZAREA

Ştiind prea bine ce înseamnă/presupune să fii parte a unei familii de artişti, am aşteptat cu speranţă şi bucurie întâlnirea muzicală ce ne-a fost oferită de familia Cavassi – Cârneci. Primiţi cu drag la Sala "Ateneu", cei trei au cucerit publicul băcăuan în concertul lor cu Filarmonica "Mihail Jora" din Bacău.

Încercaţi să vă imaginaţi sala de concert ca pe un salon muzical, unde, la final de noiembrie, cei doi părinţi muzicieni şi mezinul lor violonist şi-au invitat prieteni, cunoscuţi, fiinţe dornice să asculte muzică. Violoncelul lui Dan Cavassi, cu un sunet atât de catifelat, aproape ireal, a deschis serata muzicală. Aşadar, *Concertul în si minor pentru violoncel şi orchestră Rv 424* de Antonio Vivaldi.

Dan Cavassi are în urmă patru generaţii de muzicieni pe linie paternă. Discipol al profesorului George Iarosevici, se perfecţionează la Paris cu Antonio Janigro şi la Geneva cu Pierre Fournier. De douăzecişiopt de ani susţine concerte în calitate de prim-violoncelist al Filarmonicii "George Enescu", ca solist în ţară şi străinătate. Un palmares onorant şi un apetit special pentru muzica modernă şi contemporană. Membru permanent al prestigiosului cvartet "Muzica", concertează în toată lumea, participând la renumite festivaluri în Salzburg, Bregenz, Roma, Paris, La Rochelle, Belgrad, Edinburg, Cracovia, Bruxelles ş.a. Câştigă premii naţionale şi internaţionale cu cvartetul "Pro Muzica", înfiinţat în 1980.

Tânărul Aron, pe care îl auzeam studiind astă vară la Arcuş, a electrizat literalmente publicul cu interpretarea *Concertului nr.1 pentru vioară şi orchestră în Re Major, op.6* al lui Niccolo Paganini şi cu un bis semnat Johann Sebastian Bach. Reprezentantul celei de a cincea generaţii muzicale nu se dezminte: în clasa a XI-a este deja deţinătorul a peste 40 de premii. Înregistrează pentru «Trinitas» şi TVR Cultural şi susţine mai multe recitaluri la Palatul Şuţu, Muzeul Naţional «George Enescu», ca solist la Filarmonica din Rm. Vâlcea şi pe scena Ateneului Român.

Îi place scena şi scena îl cheamă, pentru că acolo îi e locul pentru viitoare binemeritate succese. Aron Cavassi studiază cu profesoara Carmen Runceanu la Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu" din Bucureşti. Lucrează sub îndrumarea unor muzicieni de calibru precum: Alexandru Gavrilovici, Varujan Cozighian, Gabriel Croitoru, Liviu Cîşleanu, Dmitri Tombasov (Berlin) şi participă ca bursier la *Academia Menuhin* (2011) unde a lucrat cu Liviu Prunaru şi Maxim Vengherov.

Primele ore de muzică în Bacău ale mamei tânărului Aron, Carmen Cârneci, încep cu studiul pianului la clasa profesoarei Modesta Olinic. Parte din cei prezenţi la concert o ştiau de la debutul său dirijoral şi, gest de semnificaţie asupra descendenţei sale tot dintr-o familie de artişti, câţiva admiratori i-au cerut autograf pe cărţi ale tatălui său, poetul Radu Cârneci.

A studiat compoziţia cu Dan Constantinescu, cu Ştefan Niculescu şi Aurel Stroe, iar în ale dirijatului, mentori i-au fost Constantin Bugeanu şi Iosif Conta. Ca bursieră DAAD la Freiburg, în Germania pentru studii postuniversitare de compoziţie, a avut şansa de a participa la cursurile de măiestrie dirijorală susţinute de Kurt Masur, Pierre Boulez, Peter Eötvös, ceea ce i-a permis să lucreze cu ansambluri camerale şi orchestrale specializate în repertoriul modern şi contemporan din ţară şi străinătate. Doctor în muzică, profesor colaborator la UNMB, coordonează stagiunea de concerte a Muzeului Naţional "George Enescu", activând în paralel ca director artistic şi dirijoare a ansamblului "devotion Moderna" (fondat în 2005).

Întreaga săptămână la pupitru, Carmen Cârneci a solicitat orchestrei, într-un crescendo evident, crearea unui tablou muzical adecvat atât epocii cât şi conţinutului, cu imagini plastice menite să înflăcăreze imaginaţia. Tenacitatea şi fermitatea cu care şi-a urmărit ţinta, a adus în concert o versiune emoţionantă pentru secţiunea concertantă şi de mare stil în cele nouă secţiuni pe care le-a ales din cele trei Suite „Romeo şi Julieta" ale lui Serghei Prokofiev.

O poveste cu mai multe puncte de suspans, greu de construit şi de susţinut, ce nu i-a pus probleme dirijoarei, care cu graţie plină de fermitate a condus ansamblul de la vioiciunea din la *Montague şi Capulet, Julieta, copilă, Menuet: sosirea oaspeţilor, Dans de dimineaţă, Părintele Laurence, Măşti, Romeo şi Julieta înaintea despărţirii* – când taina şi fatalitatea par să-şi dea mâna, la înfiorarea gravă şi eroică din *Moartea lui Tybalt.*"*Ceea ce îl face mare şi unic pe artist izvorăşte din el însuşi*" scria Goethe.

Trei muzicieni cu personalitate artistică distinct conturată al căror blazon de familie este muzica. Aceasta este reuşita unei tradiţii şi a unei pasiuni nobiliare, care a dăruit auditorilor o seară specială.

Hans Werner Henze

(1.07.1926 Gütersloh – 27.10.2012 Dresda)

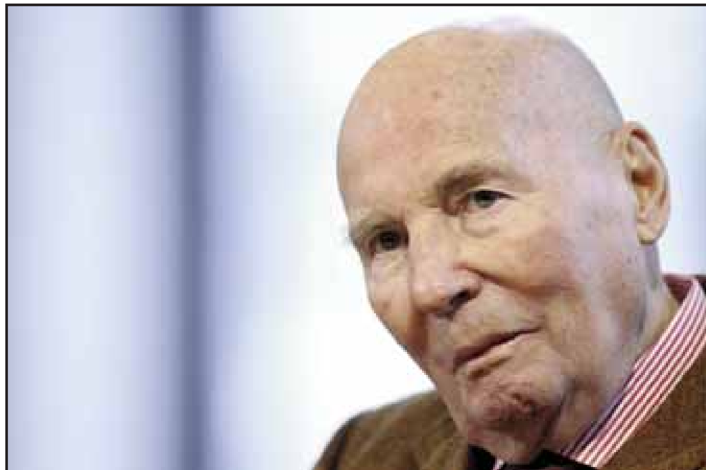
Corina KISS

Alături de Boulez, Nono, Ligeti, Stockhausen, Henze este considerat "un talent abundent al generației sale". A scris peste 130 de lucrări în toate genurile muzicale, dar mare lui pasiune a fost teatrul muzical. Formele de teatru muzical sunt diversificate şi atrăgătoare. Pentru Henze teatrul muzical este locul în care artele se întâlnesc permanent şi se întrepătrund în forma cea mai directă şi cea mai complexă.

Viața compozitorului german a fost marcată de multe încercări, unele reuşite, altele mai puțin reuşite, convingându-l că formula ideală pentru viață este un amestec de simplitate, expresivitate, sinceritate şi cantabilitate.

Henze ajunge să-şi dezvolte calitățile de artist desăvârşit prin lărgirea limbajului muzical, a sferei de inspirație, a metodelor şi a materialelor de lucru după modelul său specific *musica impura,* pe care i-l oferă istoria şi tradiția vieții muzicale din toate timpurile. Demistificarea, demitizarea, clarificarea menirii şi scopurilor sale în societate îi formează pesonalitatea artistică şi îi aduc respectul contemporanilor. *"Am încercat să văd muzica în felul meu şi am scris muzica de care aveam nevoie, pe care am vrut şi a trebuit să o scriu, fără să țin seamă de directive oficiale sau de metode. Respectând creația celor ce se cheamă <neo-romantici> afirm totuşi că nu mă simt aproape de poetica lor. Nu admir această tendintă retrogradă: mi se pare o cădere într-un limbaj ce aparține trecutului. Accept totuşi să iau lecții de la acest trecut pentru a-mi ordona şi canaliza într-o optimă direcție propriile valențe creatoare. Privind în acest mod înapoi, muzica secolului 20-lea a reuşit experiențe excepționale pe care mă simt dator să le continui."* (Henze. Il Giornale della Musica, Roma, 1989).

Henze atribuie muzicii sale expresia de *musica impura* arătand prin aceasta că respinge muzica "pură". Sensul este luat de la poetul Neruda care afirmă despre poezia lui că *"ea nu vrea să fie abstractă, ci este pătată cu*

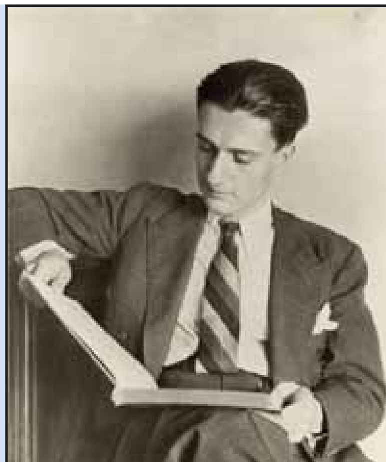
slăbiciuni şi imperfecțiuni", sens prezentat mai apoi de Henze ca o legatură dintre limbajul muzical şi deschiderea lui către aspectele vieții, relație considerată drept condiție de reuşită a procesului comunicativ muzical.

Zilele Lipatti

Anca FLOREA

În urmă cu doi ani, redactorii radio Monica Isăcescu şi Ştefan Costache au lansat, la Radio, un concurs menit să omagieze un celebru pianist – Dinu Lipatti -, iar în această toamnă, cu o tenacitate şi o dăruire cu totul aparte, au dorit să continue seria de evenimente, dar pe alte coordonate, astfel încât Asociația Opus prin grupul MuziCArte, în colaborare cu Radio România Muzical, dar şi cu Primăria, au organizat, în 1 octombrie, de Ziua Muzicii, un recital inedit, în aer liber, susținut de tineri pianişti, oricine având însă posibilitatea să cânte pe acele piane instalate pe stradă.

Următorul pas a fost, la început de noiembrie, în ambianța non-conformistă de la „Aiurart", vernisarea expoziției de fotografii „Lipatti Between Wolds", în parte realizate chiar de Dinu Lipatti (cunoscut ca fotograf pasionat) sau reprezentându-l alături de membri ai familiei, prelucrate de Gyuri Ilinca şi Francisc Mraz, compozitorul Cătălin Crețu găsind o manieră de remix audio-video, „spărgând" şi recompunând imaginile prin selectarea pe computer şi proiectarea pe un ecran, în directă relație cu piese cântate la pian de Dinu Lipatti, totul derulat în timp real. Iar fotografiile beneficiază şi de o prezentare datorată redactorului Maria-Monica Bojin, regăsite deopotrivă pe suport video, modalitate extrem de atractivă şi pentru cei din generația tânără, care astfel se vor apropia mai uşor de personalitatea renumitului artist. La vernisaj, o atmosferă relaxată, împlinită şi prin micro-recitalul violoncelistei Laura Buruiană, sosită pentru scurt timp de la Paris, dar şi prin ceştile de ceai şi paharele cu vin ce însoțeau merele şi covrigii – poate ca semn că se apropie Sărbătorile de iarnă…

În proiect s-au implicat şi „oameni de televiziune", Ruxandra Țuchel şi Oana Drăgulinescu realizând, la TVR, un film documentar, readucându-l în prim plan pe Grigore Bărgăoanu (ca şi în precedentul documentar francez din 2010, destul de neinspirat, de altfel), cota de interes şi de inedit fiind asigurată însă prin fragmentele de dialog cu profesorul Dragoş Tănăsescu, binecunoscut cercetător al pianisticii lipattiene, precum şi prin secvențele descoperite în arhiva TVR, în care profesoara lui Lipatti, Florica Musicescu (din păcate citind anost un text), pianista Maria Fotino, ilustra Nadia Boulanger sau Madeleine Lipatti, soția Maestrului, punctau câteva trăsături definitorii ale omului şi muzicianului stins mult prea curând. Poate că pelicula este doar un început, urmând să fie dezvoltată şi completată cu asemenea mărturii de real interes, care aduc într-adevăr ceva nou, poate şi cu mai multe pagini interpretate de Lipatti, într-o construcție mai unitară, pe baza unui scenariu bine definit. Desigur, este interesant ca tineri pianişti să-şi argumenteze admirația față de arta celui omagiat, dar cred că, spre exemplu, Valentin Gheorghiu (contemporan cu Lipatti) sau poate chiar Radu Lupu (deşi se ştie că refuză orice interviu) ar avea infinit mai multe de spus, având şi prestigiul şi anvergura internațională incontestabilă, dar şi cunoaşterea efectivă a fenomenului.

„Zilele Lipatti" au fost încununate, duminică 2 decembrie, când se împlineau 62 de ani de la nemurirea artistului, printr-un inedit „maraton" pianistic, posibil (şi) prin colaborarea cu Filarmonica „George Enescu", propunând recitaluri susținute de interpreți extrem de diferiți; l-am ascultat pe chilianul Alfredo Perl în Sonata în re minor op. 31 nr. 2 de Beethoven, **Carnaval la Viena** de Schumann şi două momente din ciclul **Oglinzi** de Ravel, parcurse cu acuratețe şi precizie tehnică, dar surprinzător de distant, aşa încât ar fi

Irina Odăgescu

– în pagini monografice –

Viorel COSMA

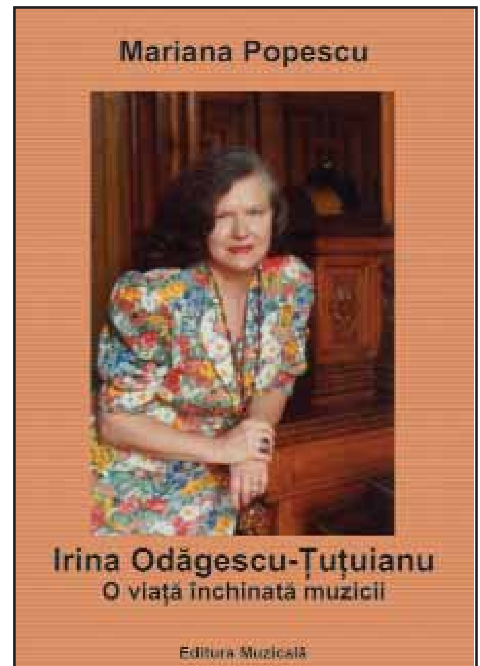
Cartea Marianei Popescu, intitulată *Irina Odăgescu-Țuțuianu. O viață închinată muzicii*, publicată de Editura Muzicală este o mărturie de credință, de ideal, de succese și suferințe, de speranțe, a unei compozitoare contemporane, gândită ca un instrument de lucru pentru viitoare exegeze muzicologice. Are două secțiuni distincte: Viața și opera Irinei Odăgescu și anexa documentară cuprinzând articolele de presă, radio și televiziune, catalogul creației, concertele interne și externe ale compozitoarei, distincțiile naționale și internaționale, discurile, DVD-urile și bibliografia.

Este o enciclopedie de texte remarcabilă, fără „floricele" literare, care demonstrează că între autoare și compozitoare a existat o conlucrare perfectă, ideală. În special, capitolele consacrate *Cronicii de familie*, *Copilăriei* și *Anilor de afirmare* sunt emoționante, cuceritoare, de o sinceritate de-a dreptul apăsătoare pentru destinul unui muzician. Povestea vieții Irinei Odăgescu se citește cu lacrimi, deoarece copilăria și tinerețea, liceul și studenția la Conservator au stat sub loviturile fizice și sufletești, greu de suportat de un viitor om de artă. Cu bunicul și tatăl întemnițați politic, cu pericolul pierderii unui ochi (în urma unui banal joc de copil ce a provocat o dezlipire de retină), cu traumatizante amenințări de excluderi din învățământ din motive familiale „nesănătoase", „antisociale", Irina Odăgescu și-a construit cariera muzicală cu enorme sacrificii.

Poate că paginile muzicale *Rugul pâinii*, *Cântarea pătimirii noastre*, *Tatăl nostru*, *Rămas bun mamă și tată*, *Echilibrul suprem*, *Oglindire*, *Incantații* – sintetizează o parte din plăsmuirea pură – după expresia presei epocii – în „slujba sufletului drept și înalt". Da! Irina a visat mereu spre cer, spre înălțimi spirituale, spre idealuri umane supreme. Cartea Marianei Popescu însumează – la început – o *Destăinuire* a compozitoarei și apoi, revine, cu o *Profesiune de credință* a autoarei monografiei, prin care explică, de ce muzica constituie pentru Irina Odăgescu „liantul inefabil și etern al sufletelor".

Cartea poate fi socotită o replică la multiplele lovituri nedrepte din trecut, o descărcare a unui suflet zdruncinat, rănit, oprimat, copleșit, dar niciodată învins! Pentru mine, Irina a rămas un „toreador" al luptei cu destinul distrugător, cu nedreptatea, cu invidia, pentru care a „pătimit" toată tinerețea. S-a hrănit însă permanent din sacrificii materiale și morale, fiindcă a dispus de o forță interioară singulară, de un caracter optimist, tonic. Astăzi, la vârsta împlinirilor majore profesionale și umane, Irina poate fi un exemplu de perseverență, un model de tărie de caracter, bucurându-se de roadele unei cariere artistice pe măsura așteptărilor și sacrificiilor care *nu* au copleșit-o.

Mariana Popescu a adunat cu migală și probitate profesională, în această carte, toată risipa de energie a unei creatoare ce și-a clădit din

suferință un ideal de frumusețe spirituală, ce va iradia peste timp chipul blând, nobil, fermecător și cutezător – așa cum bine l-a caracterizat în versurile emoționale omul ce i-a stat alături toată viața – rostindu-i parcă șoptit acel refren poetic: *„Irina... e Regina / Irina... e lumina*!"

greu de vorbit despre expresivitate, cu atât mai puțin despre sensibilitate, deși speram ca temperamentul sud-american să-și spună cuvântul… Paradoxal, deși foarte „rece", în paginile liric-meditative a reușit să creeze o anume atmosferă, dar agresivitatea atacurilor în forță ne-au trezit, de fiecare dată, la „cruda realitate". A urmat însă Mihai Ritivoiu, câștigătorul Concursului Lipatti din 2010, abordând Sonata în fa diez minor op. 24 nr. 1 de Enescu și… un alt **Carnaval** de Schumann, op. 9, excelent realizate și în planul construcției, dar mai ales sub aspect interpretativ, cu profunzime, logică a discursului muzical, cu acumulări și treceri echilibrate de la o stare la alta, de la momentele de velocitate la cele de rafinată poezie, într-o paletă coloristică diversă, cu un tușeu rotund și mai ales cu o capacitate de a transmite publicului trăiri și stări emoționale perfect adecvate partiturilor respective. Saltul calitativ este evident, astfel încât probabil un plus de strălucire va veni de la sine, pentru că tânărul pianist începe să se „deschidă"… La rândul său, Andrei Licareț, care cu fiecare apariție convinge că se maturizează în plan artistic, a abordat un program pretențios, pornind de la **Partita** nr. 6 în mi minor BWV830 de Bach, redată într-o manieră modernă, reliefând „latura umană" a creatorului care, deși avea o anume sobrietate, nu era deloc străin de sentimente și emoții, spectatorii descoperind că sonoritățile bachiene pot fi chiar accesibile la o primă audiere; dar în **Nocturna** în fa diez minor de Lipatti (să fie doar o coincidență tonalitatea comună cu opusul enescian?...) am apreciat simplitatea exprimării, în tonuri estompate, pentru ca în Sonata nr. 3 în si minor op. 58 de Chopin să regăsesc și desfășurările impetuoase și reveria specifică autorului atât de îndrăgit de Lipatti. La ore târzii, un public mai numeros și, din fericire, foarte tânăr, a avut parte de un regal artistic, Nikolai Luganski demonstrând că este un superb muzician și artist în cel mai adevărat sens al cuvântului; cu un sunet fin, ca într-o mângâiere pe claviatură, a oferit Suita **În cețuri** de Janacek, atrăgându-ne într-o lume difuză și fermecătoare, nostalgică și misterioasă totodată, sensibilitatea, frazarea elegantă, jocul de culori și expresii cucerind și în fragmentele din ciclul **Ani de pelerinaj** de Liszt, romantismul evocator, cu o undă de tristețe sau melancolie, încărcând spațiul cu o aură aparte; iar modul de a „desena" edificii sonore cu o structură în care intensitatea trăirilor atinge cote supreme, dar cu discreție, fără răbufniri patetice, privind introspectiv o lume a sentimentelor adânci, a fost pus în valoare impresionant în **Moartea Isoldei** de Wagner-Liszt, programul aducând, în final, explozia Sonatei nr. 1 în re minor op. 28 de Rachmaninov, debordând de fantezie și forță interioară, dar nicio clipă „apăsată" ostentativ, pentru că pianistul trăiește intens fiecare notă, „cântă" în cea mai frumoasă accepțiune a termenului; un interpret-artist cu o velocitate și o inteligență care îi permit să depășească tentația de a epata, de a face demonstrații de virtuozitate (ceea ce pentru un pianist rus este o raritate) – pur și simplu cântă… Desigur, au fost și bisuri, iar „Zilele Lipatti", crescând progresiv, au culminat, în miez de noapte, cu un recital pe care cei prezenți în sală nu-l vor uita curând.

Pare greu de crezut că doi entuziaști muzicieni, susținuți desigur de SRR, de Filarmonică, dar și de sponsori generoși, au reușit un asemenea festival complex și atractiv; un efort imens, răsplătit însă prin succesul manifestărilor, apreciate de spectatori (din păcate muzicienii, profesorii sau elevii de la școlile de specialitate erau vreo 5…). Un motiv în plus pentru a se gândi deja la viitoarea ediție…

Festivalul ISCM World Music Days Belgia

Sorin LERESCU

Între 25 octombrie şi 4 noiembrie, anul acesta, s-a desfăşurat o nouă ediție a celui mai important festival de muzică contemporană din lume: ISCM World Music Days. Organizat de International Society for Contemporary Music (ISCM) în colaborare cu ISCM-Flanders – care reprezintă Belgia în structurile ISCM – festivalul s-a constituit într-o succesiune de evenimente dedicate muzicii contemporane găzduite de mai multe oraşe belgiene: Bruxelles, Leuven, Mons, Ghent, Bruges, Antwerp.

International Society for Contemporary Music (ISCM), organizație care reuneşte secțiuni naționale şi membri asociați de pe toate continentele – preşedinte fiind de câțiva ani australianul John Davis, împreună cu ISCM-Flanders, condusă de Peter Swinnen, compozitor şi profesor la Conservatorul Regal din Bruxelles – au realizat un program dens de concerte şi manifestări din domeniul muzicii şi expresiei artistice contemporane, în care au figurat compozitori din toate generațiile, din diferite țări de pe glob.

Au răsunat, în sălile de concerte din Belgia, în cele 33 de concerte din programul festivalului, opus-uri semnate de 140 de compozitori din peste 60 de țări! Au fost prezentate publicului din cele 6 oraşe belgiene 5 instalații de sunet („sound installations"), 25 de prime audiții absolute (23 dintre ele comenzi) şi 80 de prime audiții belgiene! Iată, un avantaj pe care țara organizatoare a ştiut să-l pună în valoare, promovând creațiile compozitorilor săi. John Davis, preşedintele Societății Internaționale de Muzică Contemporană, scria în cuvântul său înainte din caietul-program al festivalului, că toate acestea demonstrează diversitatea care caracterizează muzica contemporană pe toate meridianele globului.

Revenind la țara organizatoare, trebuie spus că această ediție a fost a patra pe care a găzduit-o secțiunea belgiană a ISCM, după cele din anii: 1930 (Liège/Bruxelles), 1950 (Bruxelles) şi 1981 (Bruxelles). Asta denotă extraordinara deschidere spre universul sonor contemporan a muzicienilor din această mică, dar foarte importantă țară a Uniunii Europene.

Am fost prezent în Belgia la concertele din Bruxelles, Leuven, Mons şi Ghent, între 25 octombrie şi 1 noiembrie. Am simțit „la fața locului", cum se spune, pulsul vieții muzicale a țării care l-a dat lumii pe Johannes Ockeghem, cel care a trăit şi a creat în micul burg Mons, înainte să plece la Lille, în nordul Franței.

George Balint

Am ascultat, printre altele, câteva ansambluri de renume: „Musiques Nouvelles" – formație belgiană condusă de violoncelistul Jean-Paul Dessy, un mare admirator al muzicii româneşti – care a susținut un concert aniversar de 50 de ani la Mons (în sala Le Manège) – , „Intercontemporain" a lui Pierre Boulez, condusă în festival de Jurjen Hempel, ansamblu francez care este o adevărată legendă vie a muzicii de avangardă, „Spectra", formație belgiană condusă de Filip Rathé, un bun prieten pe care l-am invitat, cu ansamblul său, cu 17 ani în urmă, la sala Dalles, pentru două concerte de muzică belgiană contemporană. Ne-am reîntâlnit cu plăcere la Ghent, acolo unde Ansamblul Traiect, pe care îl conduc – care împlineşte anul acesta, în 7 decembrie, 30 de ani de la înființare – a susținut un concert de muzică românească contemporană în sala Conservatorului Regal din Ghent.

Am fost şi la două concerte ale Orchestrei Filarmonicii din Bruxelles, la sala Flagey/Marni din Bruxelles şi la Ghent, la sala Centrului muzical „De Bijloke". Cele două concerte la care am asistat l-au avut la pupitru pe temperamentalul dirijor japonez Yuki Kakiuchi.

Programele celor două concerte simfonice au inclus, în special, piese semnate de compozitori reprezentând diferite secțiuni nationale ale ISCM. Mi-a atras atenția piesa compozitorului croat Srdan Dediæ, intitulată *Symphonic movement*, bine arcuită pe tiparele unui stil mai degrabă neoromantic, aş zice.

M-a impresionat şi modul în care copii şi tinerii belgieni sunt educați în şcoli şi conservatoare, dar şi în centre culturale, prin cultivarea spiritului creativ, fiind învățați să se apropie şi să înțeleagă valorile muzicii contemporane. De altfel, sălile de concerte erau mereu pline.

În acest context, România a fost reprezentată în Festivalul ISCM World Music Days 2012 de trei compozitori, ale căror opus-uri au fost selecționate de organizatorii Festivalului: Dan Dediu, cu lucrarea *Furia* (fl/pic, vn,vc, pf), George Balint, cu opus-ul coral *Din Demult*, din partea

Dan Dediu, Sorin Lerescu, Mihaela Vosganian

Secțiunii Naționale a Societății Internaționale de Muzică Contemporană (SNR-SIMC) şi Mihaela Vosganian, cu lucrarea *Il gioco degli innocenti* (voice, vn, vc, el. gi, accd, electronics and CD), din partea Asociației Române a Femeilor în Artă (ARFA), membru asociat al ISCM.

Cred că modul în care a răsunat muzica românească în Festivalul din Belgia, ne poate face să fim mândri de ceea ce înseamnă şcoala noastră de compoziție, valorile pe care le-a dat şi care, iată, culeg aplauze binemeritate în marile festivaluri din lume, aşa cum este şi cazul celor trei colegi de-ai mei: Mihaela Vosganian, Dan Dediu şi George Balint.

Expresia modernă a discursului sonor, timbralitatea originală a formulelor instrumentale alese caracterizează piesele cântate în festival semnate de Dan Dediu, Mihaela Vosganian şi George Balint.

A fost, de altfel, cea mai de succes prezență românească din ultimii ani, într-un festival de talia celui la care mă refer, 3 compozitori români fiind selecționați în programele de concert din trei oraşe diferite: Bruxelles (Dan Dediu), Leuven (Mihaela Vosganian) şi Antwerp (Antwerpen) (George Balint).

Excelenți interpreții belgieni ai pieselor româneşti: Het Collectief (la piesa lui Dan Dediu), ChampdAction (la lucrarea Mihaelei Vosganian) şi corul de cameră Aquarius (în cazul piesei lui George Balint)!

La adunările generale ale ISCM, țara noastră a fost prezentă prin preşedintele SNR-SIMC, cel ce semnează aceste rânduri, şi prin preşedinta ARFA, colega mea, Mihaela Vosganian, totodată membră a SNR-SIMC.

În concluzie, cred că raportarea muzicii româneşti la orientările estetice contemporane este un demers necesar pe care trebuie să-l susținem, în primul rând instituțional. Spiritul de sinteză Orient-Occident, din muzica lui Enescu, poate fi astăzi pentru noi, sunt convins, un atu şi un argument, un model de urmat.

Tiberiu Olah

Olguța LUPU

În octombrie 2002 s-au împlinit 10 ani de când compozitorul Tiberiu Olah (26.XII.1927-2.X.2002) a trecut într-un alt timp…

Mic de statură, dar cu o uriaşă forță de comunicare prin intermediul sunetelor; modest, dar conştient de propria-i valoare; retras şi uşor detaşat de aspectele practice ale existenței, dar dând dovadă, în tot ce era legat de arta sunetelor, de o inepuizabilă energie şi pasiune, de o uimitoare capacitate de observație şi sinteză, de o inegalabilă cultură şi memorie, de o fantastică precizie şi exigență. Aparent, Olah a dus o existență obişnuită, în mijlocul nostru; de fapt, muzica a străbătut ca un neîntrerupt ostinato firul vieții sale, până la a se confunda cu aceasta, într-o comuniune simbiotică.

Cornel Țăranu, Miriam Marbe, Tiberiu Olah, Anatol Vieru

Personalitatea sa se conturează cu pregnanță încă de la primele sale lucrări: un puternic filon liric, un intens dramatism, o contaminantă energie cinetică. Muzica lui Olah nu cunoaşte stagnarea, totul e o continuă devenire, în care fiecare detaliu îşi are locul său bine stabilit în economia întregului, putând oricând răspunde “neiertătorului de ce?”.

Receptarea creației sale se poate face în mai multe feluri, care însă nu se exclud: pe de o parte muzica sa emoționează profund, răscoleşte lumea interioară a ascultătorului; pe de altă parte, pune probleme ce țin de sensurile profunde ale existenței.

Dacă ar trebui să surprind în câteva cuvinte încărcătura filozofică a muzicii sale, aş vorbi despre esențializare şi despre o viziune ontologică în care omul se află în centrul relației spațiu-timp (cu implicații multiple şi complexe: memoria ca decantare a diacronismului în sincronism, a istoricului în mitic sau ca formă de convertire a timpului în spațiu, în consens cu cele mai recente cercetări din domeniul fizicii).

Ca material sonor, Olah porneşte în general de la o structură generatoare al cărei rol este jucat, într-o primă perioadă, de proto-celule de sorginte folclorică, pe care le tratează ca arhetipuri (*Cantata pe texte ceangăieşti*, *Coloana infinită* etc.). Treptat, ideea de reevaluare a consonanței, indusă şi de cercetarea aprofundată a creației enesciene, devine tot mai prezentă în creația sa. Consonanțele pe care-şi întemeiază vastele arhitecturi sunt şi ele arhetipale, precum trisonul major sau pentatonia (*Simfonia a II-a Peripeții cu trisonuri majore şi pentatonii*, Cvintetul de suflători *Peripeții cu trisonuri majore* etc.), iar modul în care le utilizează este original, presupunând dispersarea acestora în spațiu şi superpoziționarea.

Este o direcție pe care o va adânci în alte numeroase opusuri, în care straturile inițiale permit ulterior supraetajări; rezultatul poate fi văzut ca o adiționare armonioasă, dar şi ca o restituire a unui întreg, din care nu ni se revelaseră decât părțile disparate (*Timpul cerbilor, ciclul Armonii, Rime I pentru Revelația Timpului, Rime II, Sonata pentru vioară, percuție şi bandă, Incontri spaziali* etc.). Acest procedeu al superpoziționării, deşi aparent de natură spațială, reprezintă mai curând una din cele două modalități predilecte prin care Olah organizează timpul muzical: pe de o parte, printr-o neostenită prefacere diacronică (o permanentă transformare cu dublu sens a continuului în discontinuu, a eternității în particule aflate în mişcare; o opoziție scurt-lung ce aminteşte uneori de melismatica doinei); pe de altă parte, prin descoperirea potențialului simbiotic al unor entități diferite, ce nu numai că permit conviețuirea prin stratificare, dar creează în acest fel o nouă realitate sonoră. În procesul de “acordare” a diverselor straturi (metaforă a armonizării noastre cu noi înşine, cu trecutul nostru, cu universul ce ne înconjoară) un rol esențial îl are memoria, cea care poate îngheța evenimentul inexorabil păstrând nealterată căldura amintirii, cea care poate converti vectorialul în circular, derularea temporală în stratificare spațială (*Timpul memoriei*).

Translarea unei dimensiuni (timpul) în alta (spațiul) mai fusese abordată de Olah, însă în sens invers, pornind de la sugestia plastică (*Ciclul Brâncuşi*): plinul şi golul, sunetul şi tăcerea, dinamizarea şi rarefierea etc. În ultima perioadă, Olah apelează la structuri generatoare deja încărcate cu sensuri culturale (sintagme muzicale desprinse din lucrări de Beethoven sau Mozart), care devin temeiul constructiv pentru demersuri metastilistice de proporții (*Simfonia a IIIa Metamorfoze pe Sonata Lunii* - 1989, *Simfonia a IV-a - Giocosa?* - 1991, *Obelisc pentru Wolfgang Amadeus* - 1991). Folosirea citatului cu multiple semnificații culturale nu este o experiență nouă - Olah tatonase ideea în mai multe rânduri, în diverse registre expresive: *PaROdiSSINIana* (1973) - concepută ca o glumă muzicală pe teme de Rossini -, *Metamorfoze pe un Capriciu de Paganini* (1980), *Armonii IV* (1981) - care citează un fragment din *Simfonia de cameră* de Enescu -, dar opusurile ultimei perioade se singularizează prin forța dramatică deosebită.

Putem spune că personalitatea lui Olah, acest creator de mare altitudine, unul dintre cei mai importanți compozitori ai României de la Enescu încoace, a modelat într-un mod inconfundabil peisajul muzicii contemporane româneşti şi europene.

Studioul de muzică veche: Eleganță barocă şi contemporană

Felicia Donceanu

Fondat de către soprana Georgeta Stoleriu, Studioul de muzică veche este una dintre primele formații din România dedicate muzicii vechi şi reconstituirii unor sonorități de mulți uitate. De-a lungul anilor grupul a fost constituit din diverşi interpreți, dar pianist şi clavecinista Verona Maier violoncelista Anca Iarosevici şi, bineînțeles soprano Georgeta Stoleriu au fost pilonii principali care au dat continuitate în timp acestei idei. Repertoriul promovat de acest grup cameral a inclus muzică renaştentistă, medievală, barocă, în aranjamente şi transcripții, dar şi lucrări contemporane dedicate lor.

Programul Concertului de la Ateneu (marți, 20 noiembrie, Sala Mare a Ateneului) a fost o oază de linişte şi echilibru, incluzând lucrări din repertoriul secolelor XVI-XVII alături de o compozitoare contemporană: *Cantata Airs Francais* de G.F. Händel, *Suita nr. 1 pentru viola da gamba şi clavecin* de Caix d`Hervelois, *Suita scoțiană din secolele XVI-XVII* – lucrări interpretate cu eleganță şi strălucire, simplitate şi echilibru. Supriza serii a constituit-o, însă, o primă audiție abolută semnată de către compozitoarea Felicia Donceanu: este vorba de *Una volta alla corte del principe, operă de cameră pentru soprană, viola da gamba, clavecin şi percuție* pe un libret propriu alcăuit din texte semnate de Matteo Maria Boiardo, Angelo Poliziano, Ludovico Ariosto şi Petru Cercel. O nouă lucrare în genul teatrului instrumental, cu sonorități ce fac trimitere la o lume a echilibrului şi eleganței, o muzică senină şi luminoasă, ce solicită interpretarea unor artişti pregătiți să se exprime pe mai multe instrumente, prin mai multe modalități decât în mod obişnuit. Dar protagonistele Studioului de Muzică Veche sunt pregătite de astfel de provocări pentru că multe dintre lucrările Feliciei Donceanu le sunt cunoscute, de-alungul anilor au dat viață multor prime audiții absolute scrise special pentru această formație (*Abțibilduri după Tristan Tzara,* de exemplu). Este evident faptul că autoarea cunoaşte posibilitățile lor vocale sau instrumentale, dar la fel, şi interpretele cunosc subtilitățile lucrărilor Feliciei Donceanu, ceea ce duce, de fiecare dată, la o interpretare spontană, naturală şi totodată profundă. Naturalețea exprimării se observă atât la soprana Georgeta Stoleriu care mânuieşte cu multă dezinvolutră arsenalul de instrumente de percuție (chiar în timp ce cântă şi cu vocea), sau la clavecinista Verona Maier se exprimă liber şi într-un dialog vorbit sau la violoncelista Anca Iarosevici care pune „în scenă" un personaj complex prin partitura amplă ce îi este încredințată.

Luminița CIOBANU

Se aude până la Bucureşti?

Ian HERBERT

În ultimii ani, am fost la Festivalul Național de Teatru din Bucureşti pentru a fi la curent cu ultimele spectacole dintr-o țară care se poate mândri cu unii dintre cei mai buni regizori ai Europei de azi. Pentru a nu deveni o prezență prea obişnuită pentru gazdele mele, m-am gândit că ar fi mai bine să le las să se odihnească anul acesta, dar am auzit de un alt festival din Bucureşti, cu un titlu seducător – „Viața e frumoasă", aşa că m-am gândit că merită să încerc.

Titlul complet este Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului Muzical „Viața e frumoasă" şi este organizat de Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian" din Bucureşti. Ediția din acest an a festivalului, a cincea, a avut loc, în ciuda unor dificultăți majore, Opereta neavând un sediu propriu în acest moment, fiind nevoită să renunțe la spațiul său în favoarea Teatrului Național, aflat în prezent într-o renovare completă. Noul sediu al Operetei ar trebui să fie gata până la ediția din anul viitor a festivalului, dar între timp evenimentele din acest an s-au desfăşurat la alte teatre şi spații din Bucureşti, cum ar fi: Teatrul Odeon, Opera Națională, Sala Radio şi Teatrul Nottara.

O glorie apusă

Festivalul a apărut în contextul unui declin în care se afla Opereta până la preluarea conducerii de către directorul general Răzvan Ioan Dincă şi directorul artistic Alina Moldovan acum câțiva ani. În această parte a Europei, opereta e luată încă în serios, având instituții specializate pe acest tip de teatru - în Budapesta, Bratislava, Praga, chiar şi în Kiev, însă ceea ce rămâne de neînlocuit e vârsta înaintată a spectatorilor. Pe de altă parte, România nu are tradiția musicalurilor, ducând lipsă de orice tip de spațiu „comercial" pentru producții locale sau din afară. Răzvan Ioan Dincă şi Alina Moldovan şi-au unit forțele pentru a obține rezultate pe aceste două fronturi, atât pentru a reînvia gloria pălită a operetei în România cât şi pentru a pregăti piața românească pentru musical - succes de actualitate, fiind reprezentat de versiunea scenică a romanului „Rebecca" scris de Daphne du Maurier, adaptată de Michael Kunze şi Silvester Levay, un succes vienez original, care nu a ajuns încă pe Broadway.

Improvizație

Festivalul în sine, prin reunirea unui registru întreg de evenimente atât mari cât şi mici, pe parcursul a zece zile de noiembrie, este indiscutabil unul eclectic în alegerile sale în materie de „spectacol musical", de la concerte de

jazz tradițional la muzică de cameră și coral-bisericească sau competiție muzicală, toate făcându-și loc pe lângă evenimentele de anvergură. Prima mea alegere a fost un spectacol care crease deja un delir în cadrul Festivalului Național de Teatru, o versiune a piesei „Visul unei nopți de vară" în regia „sălbaticului" regizor român, Radu Afrim. Faptul că spectacolul său a fost inclus într-un festival muzical se datorează remarcabilei adaptări a lui Afrim a textului lui Shakespeare. Abordând pentru prima dată un text al bardului, acesta plasează acțiunea, în montarea sa, într-o Atenă modernă, dezvăluind în mod nejustificat, prin secvențe de film, revoltele din prezent, ca un fundal pentru orașul unde „Pădurea" nu este de fapt o pădure, ci un club de noapte condus de un dealer de droguri - Oberon - și populat de meșteri, de tineri îndrăgostiți și chiar de familia regală. Acesta a oferit un pretext prin decorul de pe scenă și prin frecvența invaziilor de tineri atenieni care încearcă în ritm de hip hop să facă rost de droguri. Ceea ce spectacolul câștigă prin energie pierde, însă, prin coerență, și deși putem recunoaște multe din evenimentele din piesa lui Shakespeare, ele par să se succeadă fără un motiv anume. O mare parte din poezia originală este eradicată în favoarea dialogului modern, picant - în afară de câteva interludii ale Helenei, care, în această montare, e prezentă în postura unui tânăr visător și gay. Această introducere a bisexualității sâcâitoare în jocul întortocheat al îndrăgostiților reprezintă unul din cele mai bune concepte ale lui Afrim. Majoritatea celorlalte sunt doar scamatorii fără sens.

Afectivitate

În centrul atenției mele, pe perioada sejurului, s-au aflat două operete, în sensul propriu al cuvântului. Teatrul de Operetă și Musical din Budapesta, unul din principalii reprezentanți ai regiunii, care a prezentat un spectacol-concert care are la bază două dintre cele mai bune lucrări ale lui Lehár, *Dragoste de țigan* și *Văduva Veselă*. De apreciat a fost interpretarea soliștilor precum și interpretarea fragmentată, dar plină de viață a ansamblului de balet ce a evoluat în spațiul disponibil în fața orchestrei pe scenă, iar ceea ce am văzut a fost ceva care demonstrează că opereta poate „sedimenta" într-o gamă cele mai îndrăgite numere, redate de câțiva interpreți maturi și de câteva costume. De departe mult mai interesant a fost spectacolul complet al Teatrului Național Academic de Operetă din Kiev, opereta *Voievodul Țiganilor* de Johann Strauss. E uimitor cum această minunată lucrare îmbogățește atât de rar scenele operelor din întreaga lume, în timp ce *Liliacul* e rareori absent din repertoriul internațional. Montarea lui Bogdan Strutinskyi a dezvăluit cum această operetă poate fi readusă la viață. Acesta ne-a oferit o regie bazată pe emoție și afectivitate pentru a accentua o parte din forma artistică a kitsch-ul, dar și pe decorul bidimensional și pe câteva costume stridente țigănești evidențiate prin câteva detalii de pungaș postmodern prin apariția celor șase dansatoare - mai întâi în costume de iepuroaice, apoi într-o formulă de majorete - bine calibrată. Soliștii au fost tineri și bine antrenați, în timp ce corul a trecut repede peste subiect printr-o interpretare puternică a cântecelor și a unui dans care nu era nici pe departe unul de amatori.

Microfonie

În ciuda eforturilor lui Răzvan Ioan Dincă, musicalul rămâne în continuare o raritate în România. A fost, deci, un curaj din partea coregrafului Răzvan Mazilu să folosească trupa de actori a Teatrului Național Timișoara (o companie tradițională formată din trei teatre care își poate folosi propria orchestră) în montarea sa după versiunea „The Full Monty" a lui David Yazbek și Terrence McNally. Curajoasă, dar așa cum s-a și dovedit, pripită, deoarece compania a făcut prea puțin dintr-un musical oricum imperfect. Să văd spectacolul pe scena Operei din București, după ce cu o seară înainte ucrainienii o umpluseră cu o interpretare bogată și naturală, a fost ca și cum aș fi suferit o seară de microfonie (când lavalierele destul de primitive abia funcționau), cu o mică laudă doar pentru entuziasmul distribuției. O mare dezamăgire a fost decorul, realizat de cel mai bun scenograf din țară, Dragoș Buhagiar, care merită menționat doar pentru irosirea unui buget uriaș. Românii au scuza că în țară nimeni nu este pregătit pentru musicaluri, o perspectivă contrazisă, însă, de una din producțiile de succes ale Festivalului Național de Teatru, o refacere a producției din 2007 a lui Silviu Purcărete, a satirei lui Puccini „Giani Schicchi", opera fiind jucată și cântată de actorii Teatrului Maghiar din Cluj.

Falseturi amuzante

În final, „Full Monty" poate fi considerat doar o extindere a festivalului, la fel și aparițiile regulate prin tot orașul a celor de la Old Fish JazzBand, cu acel gen de jazz tradițional și fin, precum și cu solista lor foarte bună de blues. Mai surprinzătoare, chiar, a fost prezența celor de la The Tiger Lillies, al căror lider cu o mimică impasibilă, Martin Jacques, a oferit un spectacol continuu de două ore, un *virtuoso* de falsetto-uri amuzante despre depresie, defecare și bolile cu transmitere sexuală, care a provocat o furtună de aplauze în rândul publicului românesc, care a fost fermecat de orice aluzie răutăcioasă și care a rămas binevoitor și la al doilea spectacol al lor din aceeași seară, care a prezentat live coloana sonoră sinistră a filmului clasic mut – „Cabinetul Doctorului Caligari". (publicat original în revista „Theatre Record", Marea Britanie)

Ian Herbert este, în prezent, editor consultant la Theatre Record, revistă pe care a editat-o și publicat-o din 1981 până în 2003. Între 1984-1991 a mai editat și jurnalul Sightline. Scrie cu regularitate pentru jurnale de teatru din întreaga lume, inclusiv o coloană bilunară în ziarul The Stage. Între 2001 și 2008, a fost președintele Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, iar în prezent este președintele de onoare al acesteia. Ian Herbert mai este și membru în conducerea Premiului pentru Teatrul Europei și de asemenea fostul președinte al Societății de Cercetare a Teatrului din Londra și reprezentant al Cercului Criticilor. Este profesor-invitat a trei universități din Statele Unite ale Americii, precum și conferențiar în mai multe țări din lume.

Articolul de față a fost scris pentru revista "Theatre Record".

A debutat ediția a V-a

Anca FLOREA

Seara de 8 noiembrie a marcat, la Teatrul „Odeon", deschiderea ediției a V-a a Festivalului „Viața e frumoasă", organizat de Teatrul de Operetă „Ion Dacian", propunând 70 de manifestări în 11 zile, în ciuda situației precare cu care se confruntă de când sala unde activa a fost preluată definitiv de Teatrul Național. La conferința de presă, directorul Răzvan Dincă a subliniat însă faptul că toate instituțiile la care s-a apelat pentru a găzdui evenimentele programate – „Odeon", „Nottara", sala Radio etc. – au răspuns cu generozitate, doar Opera Națională cerând o sumă enormă pentru închirierea sălii.

Mai bine de două ore, o sală arhiplină a urmărit, în prima parte, arii şi scene din operetele **Giuditta, Contesa Maritza, Liliacul, Voievodul ţiganilor** sau **Sylvia**, interpretate de solişti tineri, îndrăgiți de public – Tina Munteanu, Stefan Popov, Amelia Antoniu, Cătălin Petrescu, Silvia Şohterus, Florin Budnaru -, dar şi excelenta soprană vieneză Adele Muller, precum şi tenorul bulgar M. Nicolov (destul de modest) -, iar după pauză secvențe din musical-uri aflate deja în repertoriul teatrului, precum şi din alte partituri care urmează să fie montate – **Cabaret, Mizerabilii, Apocalipsa iubirii, Rebecca, Romeo şi Julieta** sau **Elisabeth** –, remarcându-se încă o dată Cătălin Petrescu (în special în rolul de compoziție Emcee) sau Florin Budnaru (în personajul său de rezistență Maxim de Winter), Alexandra Crăescu, Giorgiana Mototolea, Adina Sima, Ernest Fazekas (şi în calitate de compozitor), Victor Bucur, Adrian Nour, cântând şi alături de oaspeți de la Budapesta – Zsuzsa Vago şi Denes Kocsis - sau de la Viena – Lucius Wolter şi Manuel Stoff –, doar în parte menționați în caietul-program. Apariții elegante sau simpatice, voci în general bune, majoritatea şi actori de talent, evoluând cu dezinvoltură şi aplomb în regia imaginată de Răzvan Ioan Dincă, într-o scenografie… nesemnată dar inteligentă, cu panouri care creează ambianța cerută de fiecare moment, "mascând" sau, dimpotrivă, lăsând să se vadă şi orchestra şi corul care, amplasate în adâncimea scenei, au cântat cu acuratețe, sub bagheta apreciatului dirijor Istavn Sillo de la Budapesta.

Tina Munteanu

Cătălin Petrescu, Gabriela Daha

O seară frumoasă, aplaudată cu plăcere de spectatori, deşi, sincer, nu înțeleg de ce paginile din operete se cântă cu microfon, ceea ce, pe de o parte, nu lasă publicul să aprecieze glasurile la valoarea lor reală (şi… naturală), egalizându-le ca intensitate, iar pe de altă parte face un mare deserviciu soliştilor, care încep să devină dependenți de microfon, fără de care se simt nesiguri şi îşi pierd controlul vocii în condițiile unei scene lirice… tradiționale. Efortul, dozajul, penetranța sunt cu totul altele dacă se ştiu susținuți de amplificare, „dăunând grav sănătății" datelor naturale şi tehnice, care ajung să se diminueze şi uneori să se piardă. Şi e păcat. De fapt, aceeaşi remarcă am avut-o şi la trecuta ediție a Concursului… Cum se poate aprecia cu adevărat un glas dacă este auzit prin… difuzor?!... Să spunem că la musical se mai acceptă, dar la operetă?...

Trecând peste asemenea rezerve, seara de deschidere a Festivalului a marcat un succes de bun augur pentru întreaga derulare a manifestărilor ce au urmat. Iar concertul a fost precedat de deschiderea expoziției din foyer-ul Sălii Studio, reunind câteva imagini sub genericul „Spectacolul în alb şi negru" – ROXandSAN, decupate în special din musical-uri cu mare impact la public.

Melodii „din inima Rusiei"

Anca FLOREA

Penultima zi din Festivalul „Viața e frumoasă" a propus, la Teatrul „Nottara", un program oferit de Teatrul de Operă şi Balet „Oleg Danovski" din Constanța, alăturând, sub genericul **Marussia – din inima Rusiei**, melodii îndrăgite sau mai puțin cunoscute la noi, în orchestrația şi aranjamentul lui Lucian Vlădescu (de la Teatrul de Operetă) care s-a aflat şi la pupitru, colaborând cu orchestra şi corul teatrului oaspete (maestru de cor Adrian Stanache), dar şi cu solişti de la Constanța sau Bucureşti, în mare parte tineri cu glasuri calitative; printre aceştia Cătălin Țoropoc, Roxana Bageac, Bogdan Sandu, Mădălina Sandu, Doru Iftene, dar şi experimentații Elena Rotari, Stela Sârbu, Stefan Popov, Orest Pâslariu (aceştia din urmă invitați de la

Seară Franz Lehar

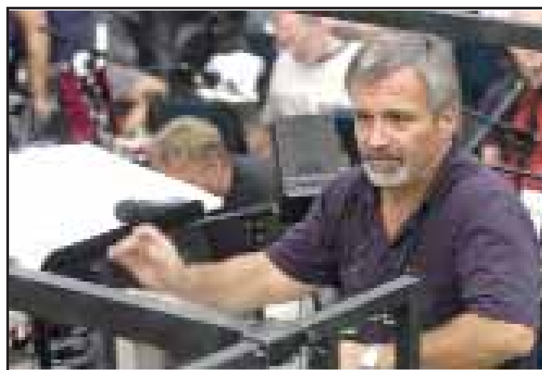
Anca FLOREA

Din nou la Teatrul „Odeon”, ansamblul Teatrului de Operetă şi Musical din Budapesta, colaborând însă cu orchestra Operetei bucureştene, a oferit o seară Franz Lehar, cuprinzând, în prima parte, fragmente din **Dragostea de țigan**, partitură din care la noi se cunosc doar câteva fragmente, aşa încât cota de interes a fost sporită şi sub acest aspect; după pauză am urmărit secvențe din **Văduva veselă**, desigur familiare nouă, dar tocmai de aceea surprinzătoare prin modul de abordare, pentru că, spre exemplu, cuplul Valencienne-Camille de Rosillon nu a fost deloc amuzant şi plin de vervă, deci nu a constituit un contrast în raport cu sentimentalii-pătimaşi Hanna-Danilo.

Cu orchestra amplasată pe scenă, solişti şi dansatori au evoluat într-o regie adaptată de Attila Beres pentru… concert, apelând însă la costumele din spectacole, alăturând rochii de seară, veşminte tradiționale şi „de stradă” într-un amalgam viu colorat şi eclectic. Dirijorul Laszlo Maklary a reuşit să coordoneze cu aplomb şi siguranță relația între orchestră (care a sunat neaşteptat de bine) şi solişti, aceştia etalând, în general, glasuri frumoase, bine conduse, parte apărând în ambele lucrări, remarcându-se Anita Lukas (Zorika şi Valencienne) sau Daniel Vadasz (Jozsi şi Danilo), poate şi Zsuzsa Kalocsai (Hanna), în timp ce la Zsolt Vadasz (Gabor şi Camille) am regăsit aceleaşi probleme de cânt ca şi în prezențele sale de anul trecut; şi din nou nu am înțeles de ce era nevoie ca aceştia să apeleze la microfoane, mai ales că sala era mică, iar vocile lor suficient de penetrante ca să se audă fără probleme şi… ajutoare. S-a cântat

Zsuzsa Kalocsai

însă frumos, deşi într-o manieră care, în special în paginile celebre din partea a doua, a fost parcă „mai altfel” decât suntem noi obişnuiți, cu mult tempeament dar mai puțină

sensibilitate, emisia deschisă (influențată de specificul limbii maghiare) punându-şi amprenta şi asupra liniei muzicale.

Întreaga desfăşurare a concertului-spectacol (susținută şi de ample intervenții coregrafice bine realizate) convingând că tradiția operetei maghiare se păstrează cumva în nota tradițională, aducând trăiri explozive şi un cânt îngrijit dar frust, fără verva cu care ne-am obişnuit şi aici şi la Viena sau la Paris, lirismul fiind înlocuit mai curând cu frământări sentimentale accentuate. Chiar dacă asemenea aspecte m-au contrariat, am ascultat, asemeni spectatorilor care au umplut sala, muzică frumoasă, aşa cum se cântă în țara natală a compozitorului.

Ca şi la edițiile precedente, montările propuse de ansamblurile din străinătate au fost cât se poate de „conservatoare”, aspect care contrazice astfel pregnant accentul pe care teatrologii (inclusiv în dialogurile purtate în cadrul unor întâlniri-simpozion, extrem de laudativ-elogioase la adresa festivalului şi… deloc dezbateri de idei) îl pun pe modernizarea expresiei scenice în spectacolul de operetă; paradoxul devine cu atât mai frapant cu cât se clamează „acordarea” noastră la „trendul” european, în timp ce montările oferite de teatrele de la Kiev sau chiar de la Budapesta arată clar că acolo se conservă tradiția unui gen care… nu moare, nu este perimat şi, acolo, nu „simte nevoia” să fie înnoit ca modalitate de „punere în pagină”. Şi începe să-mi fie tot mai clar faptul că acea concepție a teatrologilor nu concordă deloc cu realitatea unui tip de spectacol muzical pe care cei care se pricep la domeniul respectiv continuă să-l cultive în datele sale clasice, fără să fie cumva… nostalgici, ba chiar se mândresc că sunt… tradiționalişti.

Operetă), Răzvan Săraru, Arnold Mack, în **Serile Moscovei, Ochi negri, Volga, Valurile Amurului** sau **Kalinka**, descoperind totodată melodii precum **Nataşa, Crizanteme, Clopoțelul, Rodina** sau **Katiuşa**. Un decor cochet, cu simpaticele păpuşi Matrioşka profilate deasupra scenei, au subliniat specificul rusesc, cu melodii cântate parcă la gura sobei, aşteptând Crăciunul. Dar şi de această dată s-a apelat la microfoane, chiar dacă sala nu este prea mare, iar glasurile au avut penetranța necesară unei evoluții… naturale. S-a cântat însă cu plăcere, iar publicul, încântat, a ovaționat îndelung, răsplătit cu un bis, la finalul unei seri cu adevărat frumoase, confirmând parcă faptul că… „viața e frumoasă”…

„Voievodul țiganilor” de Strauss… și nu prea

Anca FLOREA

Am reușit să asist doar la câteva dintre reprezentațiile incluse în festival, printre care și cele găzduite de Opera Națională, unde s-au derulat excelentul musical **Full Monty**, realizat la Opera din Timișoara de către Răzvan Mazilu (producție la care m-am referit pe larg cu prilejul premierei) și spectacolul cu opereta **Voievodul țiganilor** de Strauss, în viziunea Teatrului Academic de Operetă din Kiev, regia fiind semnată de conducătorul acestui ansamblu, Bogdan Strutynskyi, cunoscut deja și la noi, în decorul unic, reprezentând curtea, arcadele și un corp al castelului… deloc părăginit, dar parcă decupat dintr-o carte ilustrată (Svetlana Pavlicenko, Dmitri Dombrovski) și costume simpatice, multicolore și în general frumoase (Irina Davidenko). Distribuția a inclus foarte mulți Maeștri Emeriți sau Artiști ai Poporului, deși, să fiu sinceră, nu mi s-au părut a avea glasuri deosebite sau un talent interpretativ aparte – în rolurile principale Igor Levenets (Barinkay), Liubov Sagat (Saffi), Ludmila Belskaia (Czipra), Mikola Butkovski (Zsupan). De altfel, montarea este, să spunem, clasică, iar evoluția lor scenică amintește de maniera anilor '50. Pe de altă parte, programul de sală (foarte amuzant, imaginând niște cărți de joc) specifică faptul că „în piesă (?) va răsuna **Ceardașul** lui Vittorio Monti, cântecul popular țigănesc **Zugrăvița**” într-o prelucrare, ca și **Dansul țigănesc**, așa încât introducerea unor momente muzicale străine partiturii, pe lângă textul vorbit, mult prea amplu (evident, în limba rusă, cu o traducere aproximativă pe panoul electronic), a determinat modificarea substanțială a partiturii și „pulverizarea” muzicii originale în doar câteva frânturi de arii sau duete, alternând cu sonorități total străine ce rup brutal curgerea paginilor strussiene. Sigur că dansurile țigănești din debut semănau cu cele din montarea Operetei bucureștene (sau…invers?...), sigur că imaginea scenică a creat o ambianță posibil apropiată de cea gândită de autor, dar nu am înțeles, spre exemplu, de ce, în prima scenă, Jupan doarme în patul plasat… în curte, ciudățenie deloc singulară. Dar orchestra a sunat bine, asemeni corului, balerinii s-au mișcat cu temperament și precizie (expresivi „țiganii” din debut sau „purcelușii” roz), iar soliștii au întrupat eroi simpatici, deși uneori cu o tentă cam „îngroșată”, iar dirijorul Dmitri Morozov a coordonat cu aplomb ansamblul într-un spectacol curat, foarte încărcat cu gag-uri forțate și destul de puerile, trădând un puternic aspect… retro.

Viața e frumoasă... colorată!

Cea de-a patra ediție a Concursului Trofeul „Ion Dacian” avut loc în data de 12 noiembrie 2012, și a adus cu ea ceva vechi, ceva nou, ceva împrumutat și ceva albastru.

Ceva vechi a fost experiența acumulată de-a lungul celor trei ediții anterioare, care s-a concretizat într-o mult mai bună comunicare între concurenți, juriu, sponsori, organizatori, public, etc.

Ceva nou a fost numărul mare al celor iubitori de operetă, musical și filme, înscriși pentru ediția aceasta. Au fost așa de mulți încât, pentru a se putea organiza o singură ediție, s-a recurs la o etapă premergătoare.

Alexandra Crăescu

Ceva împrumutat a fost Aula Bibliotecii Naționale, unde s-a organizat evenimentul; o sală mare, primitoare, aleasă deoarece noua clădire a Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian” este în construcție.

Ceva albastru a fost... de fapt nu a fost... doar albastru. A fost un curcubeu de culori vocale. Am avut parte în acea seară de o multitudine de nuanțe, din toate punctele de vedere. Albastrul american a fost prezent în momentele de jazz-blues, ca cel al Silviei Micu – „Summertime”, premiat de Centrul de Excelență. Nuanța de violet și-a făcut intrarea prin sală, odată cu Ana Cebotari. Momentul ales de tânăra soprană a fost unul mai puțin cunoscut, din musicalul semi-biografic „Funny Girl”, însă asta nu l-a lipsit de aplauzele publicului. Jovialitatea Anei Cebotari, însoțită de optimismul melodiei și de sinceritatea versurilor, au făcut din acest moment unul aparte, dublu premiat. Astfel, i-au fost acordate Premiul pentru performanță vocală și Premiul „George Zaharescu” al Sindicatului UNMB. Vișiniul a intrat pe scenă prin momentul lui Ștefan Constantin, interpretul emoționantei melodii „Empty Chairs at Empty Tables” din musicalul *Mizerabilii,* care primit Premiul special al revistei “Actualitatea muzicală”.

Albul și negrul au venit din Paris, de la Notre Dame, cu terțetul celor trei studenți: Ștefan Constantin, Filip Panait și Alin Stoica, și ei primind Premiul Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian”. Cei trei au fost însoțiți pe scenă de Esmeralda, cea căreia i-a fost dedicat cântecul lor. Roșu a fost, de exemplu, incendiarul terțet al Florinei Ilie, Mihaelei Alexe și al Silviei Micu, premiate de Radio România Cultural în acea seară. Dar a urmat și roz, intervenția plină de prospețime și delicatețe al tinerei Diana Gheorghe, recompensată cu Premiul pentru Cea mai bună performanță a unui interpret cu vârsta sub 20 de ani. Oranj? Da! Interpretarea Mihaelei Alexe a ariei din *opereta Silvia – prințesa Csardas-ului* a generat veselie, entuziasm și aplauze furtunoase – să ne amintim că această arie a condus, într-o ediție anterioară, chiar la câștigarea Trofeului „Ion Dacian”. Verdele a intrat în scenă prin interpretarea Alinei Păun a piesei „It's oh so Quiet”. Apariția tinerei de 17 ani, elevă la liceul „Gheorghe Lazăr”, a dat viață sălii, și a intrat în inimile publicului, care a răsplătit-o cu aplauze numeroase. De asemenea, juriul i-a acordat Premiul pentru cea mai bună performanță scenică. Galben, culoarea speranței, nu putea să lipsească de pe scenă în seara cu pricina, deși personajului îi rămân doar visele. Așadar, Alexandra Crăescu și al ei vis („I Dreamed a Dream” – musicalul *Mizerabilii*) și-au dorit să aducă o rază de soare, care până la urmă a adus... Trofeul!

Alin Stoica, Diana Gheorghe

...și acestea au fost doar câteva din cele 26 de momente care i-au convins pe spectatori să aplaude cât mai mult, și care ne-au colorat viața. Mulțumiri organizatorilor, concurenților și publicului, atât de entuziast. Ei ne fac să așteptăm cu nerăbdare culorile ediției următoare!

Norela Liviana COSTEA

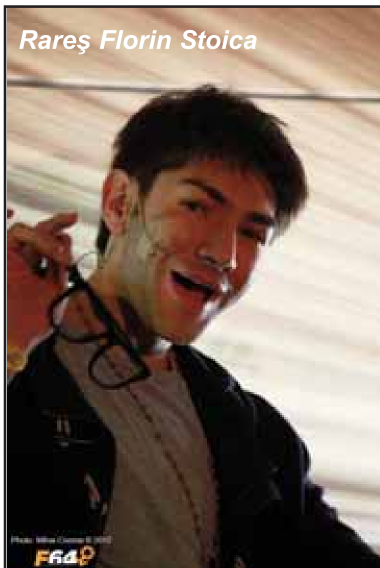
„Trofeul Ion Dacian”

Anca FLOREA

În Aula Bibliotecii Naționale a avut loc ediția a IV-a a Concursului „Trofeul Ion Dacian” care, în urma unei selecții se pare foarte riguroase, a adus pe scenă 26 de tineri, dintre cei 50 înscrişi inițial, majoritatea abordând însă piese de muzică pop-rock, secvențe de musical sau chiar din filme, ariile din operete rămânând în plan secund (doar 7 concurenți optând pentru acestea); şi totuşi, marele premiu poartă numele ilustrului tenor Ion Dacian, simbol al genului, fără vreo legătură cu ceea ce s-a interpretat în acea seară. Pe de altă parte, ca şi la ediția precedentă, ca şi în concertele din festival, s-a cântat cu microfon, aşa încât era dificil de apreciat amploarea sau penetranța glasurilor, toate fiind aduse, „din butoane”, la aceeaşi intensitate. Dar sub aspect calitativ, tinerii au fost la un nivel demn de apreciat, muzicali, expresivi, uneori cu voci interesante sau chiar bune, „lucrate” îngrijit, mişcându-se în general cu supleţe şi farmec, spre încântarea publicului numeros, care a reacționat ca la concertele de rock, mai ales că, de această dată, pe scenă au evoluat şi grupuri feminine în spiritul show-urilor la modă. După o prea lungă aşteptare, către ora 22.00 s-au anunțat şi rezultatele, aducând şi noutăți, pentru că, spre exemplu, s-a acordat un Premiu special al juriului - ex-aequo pentru 3 solişti - Simona Băltoc, Loredana Căgăştan şi Alin Stoica (un tenor deja cunoscut nouă, dar în repertoriul de operă), apoi Premiul pentru cea mai bună performanță a unui interpret sub 20 de ani a revenit Dianei Gheorghe, un altul „în premieră” fiind cel al Sindicatului Universității Naționale de Muzică din Bucureşti (oferit de către regizorul-profesor Daniel Prallea-Blaga) Anei Ciobotari, o soprană mult promovată, care a primit de altfel şi Premiul pentru performanță vocală. A existat şi un premiu al revistei „Actualitatea muzicală”, decernat - desigur de către preşedintele juriului, Mihai Cosma, deopotrivă redactor-şef al publicației -, lui Alexandru-Ştefan Constantin. Iar Marele Premiu, Trofeul „Ion Dacian”, a fost câştigat de Alexandra Crăescu, o tânără unanim apreciată, de vreo două stagiuni, şi în spectacolele de musical sau în concertele Teatrului de Operetă, remarcabilă prin stilul de cânt, prin implicarea, trăirea şi sensibilitatea cu care abordează fiecare partitură, desigur în spiritul cerut de musical-ul modern, departe de cerințele de ordin vocal-tehnic ale operetei. O seară frumoasă, cu mult entuziasm şi cu multe premii acordate de un juriu din care au făcut parte şi Oltea Şerban-Pârâu, Marius Țeicu, Anca Țurcaşiu, Eleonora Enăchescu. Vom vedea însă câți dintre laureați vor reuşi să se impună într-o carieră adevărată, sperând totuşi ca edițiile viitoare să determine, cumva, atragerea tinerilor (în special studenții de la clasele de canto) către partiturile de operetă, pentru că implică o ştiință a cântului frumos, un glas pe măsură, puse în valoare în pagini superbe, abordate, de-a lungul vremii, de „monştri sacri” ai genului liric; şi apoi, competiția este organizată sub auspiciile Teatrului de Operetă care poartă numele lui Ion Dacian, asemeni Trofeului… Altfel, cred că denumirea îşi pierde rostul şi… ar fi păcat. De reținut şi implicarea financiară generoasă a companiei ApaNova.

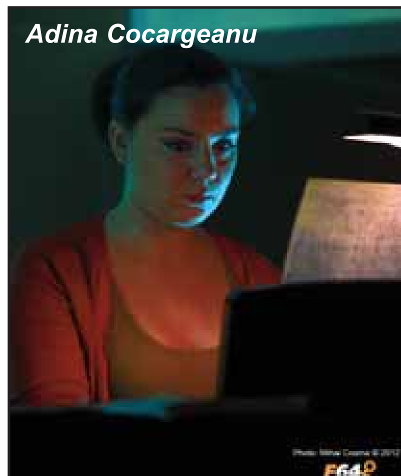

Ştefan AlexandruConstantin

Silvia Micu

Rareş Florin Stoica

Marcela Scripcaru

Virginia Stamate-Simulescu

Adina Cocargeanu

În căutarea Juniorului de aur

Paula ŞCHIOPU

În cadrul Festivalului internațional „Viața e frumoasă!", cocheta sală a Bibliotecii Naționale a găzduit un concert absolut minunat, cu 20 de copii fantastici. Gala „Ion Dacian Junior" este un proiect realizat de Centrul de excelență al UNMB (director Mihai Cosma) şi Teatrul național de operetă „Ion Dacian" (director Răzvan Ioan Dincă), director fondator fiind Alina Moldovan. Cu regie şi sunet de calitate, atractiv program de sală, cu un public entuziast, gala s-a dovedit a fi un real succes, cu atât mai mult cu cât fiecare participant a primit cadouri din partea generoşilor sponsori: Editura Litera (Raluca Târnăuceanu a ales enciclopedii ideale pentru vârsta soliştilor), Apa Nova, F 64.

Ştefania Chesar

Se înțelege, nu toți copii au fost la acelaşi nivel, importantă însă a fost pasiunea cu care au abordat piese din filme, operete sau musical-uri, aşa cum cerea regulamentul. Jumătate din participanți au fost elevii reputatei profesoare Viorela Filip şi asta i-a făcut pe mulți dintre ei să se detaşeze. De pildă, Bianca Lixandru (10 ani), lucrează şi cu Marius Țeicu, are în palmares 23 de Trofee şi 18 premii I, între care la „Mamaia copiilor", şi a dat viață impresionant piesei „My Heart Will Go On", din filmul „Titanic". Apoi Ştefania Chesar (11), cu apariții pe coperți şi la TV, premii peste hotare, a oferit cel mai gustat moment al spectacolului, „Capra cu trei iezi" de Temistocle Popa, simpatici ieduți fiind Nicole-Ştefania, Mihai-Andrei şi Alexandru-Gabriel. Miruna Popescu (11) a cântat emoționant „Bridge of light" din filmul „Happy Feet 2", iar Iuliana Zaim (12), care studiază şi pianul la Şcoala de muzică nr. 3, a fost Dorothy din „Vrăjitorul din Oz", cu „Somewhere Over The Rainbow". Evoluții apreciate au avut şi Ana Bianca Tache (13), cu celebrul vals „Once Upon A December", din filmul „Anastasia", precum şi Bianca Roşu (14), simpatică foc încercând să ne convingă că „Everybody Wants To Be A Cat" (din „Pisicile aristocrate"). Bianca Olteanu (13) studiază şi ea pianul, are numeroase premii la activ şi mai ales face parte din proiectul lui Titus Munteanu, „Televiziunea Copiilor"; ea a fost o adorabilă Cruella Devill, din „101 dalmațieni". Georgiana Pop (11), multi-premiată şi ea, a fost Ariel din „Mica sirenă" („Part Of Your World"), în timp ce Luca Andrei Oriță (11), cu „Hakuna Matata" din „The Lion King", a dat viață cu talent actoricesc unui număr de 3 personaje. Tot în lumea „regelui leu" ne-a purtat Carmen Elena Jinga (11, Buzău, prof. Gabriela Cristea), ea devenind Rafiki, cu „He Lives In You". Doina Nuțeanu (10) a fost o delicată Eliza din „My Fair Lady", cu „I Could Have Danced All Night". Ana-Maria Gogoaşă (12) a pregătit împreună cu profesoara sa, Ştefania Boloş, dificilul „Summertime" de Gershwin, iar Tudor Alin Croitoru (12) a venit cu un registru muzical modern: piesa „The Islander", lansată de trupa Nightwish în filmul „Imaginaerum". Tot un aer contemporan a adus Cătălina Florina Brătan (16, Giurgiu), cu „This Is Our Song", din filmul „Camp Rock 2". A doua lucrare românească din gală a fost „Țic-Țic",

Răzvan Gogan

de Marius Țeicu, versuri Silvia Kerim, din adaptarea lor, „Micuța Dorothy", după „Vrăjitorul din Oz"; cățelul a fost adorabilul Răzvan Gogan (11). Elevă la Liceul „Dinu Lipatti", Georgiana Gabriela Agarici a ales o partitură dificilă, „Only Hope" din filmul „A Walk To Remember", în timp ce colega sa Anne-Marie Tudorache i-a dat replica lui Alexandru Ibi Andrei (16), pregătit de prof. Mihaela Frățilescu-Andrei: el ne-a delectat cu „On the Street Where You Live" din „My Fair Lady". Rebeca Răducan (14, Buzău, prof. Gabriela Cristea) a fost Roxie din „Chicago" („Roxie, The Name On Everybody's Lips"). Alături de Ştefania Chesar, de Bianca Lixandru şi alți câțiva copii cu evidentă pregătire serioasă, s-au mai remarcat două copile venite din țară. Viorela Stoian (12, Piatra Neamț) are zeci de trofee peste hotare, studiază pian, actorie, dans, canto, este prezentatoare (am mai scris despre ea) şi şi-a evidențiat din plin înzestrările în compoziția „Wouldn't It Be Loverly" din „My Fair Lady". În sfârşit, Catinca Miruna Hanțiu (11, Constanța), cu părinți oameni de artă, a confirmat din plin rolul savuros din filmul „Cătun fericit", pe muzica şi scenariul profesorului său, Dumitru Lupu, interpretând convingător „Hello, Dolly!", din musical-ul omonim.

De această dată a fost doar o gală, dar anul viitor talentații copii chiar vor înfrunta juriul, în căutarea unui Ion Dacian Junior! (Foto: Diana Murăşan)

Jazz şi muzică cultă pe înțelesul tuturor

Florin RĂDUCANU

Pe 26 octombrie 2012 am avut o întâlnire cu publicul din vechiul oraş-târg, Târgovişte., Sub numele *Florin Răducanu Big Band, special guest Dalila Cernătescu* am realizat recitalul ce a încheiat cea de-a doua seară a festivalului dedicat genului romanței. Pentru acest eveniment am prezentat un proiect muzical de simbioză *classical- jazz* realizând special aranjamente şi orchestrații pentru Big Band ale unor lucrări de muzică „clasică", compoziții proprii şi lucrări de *latino jazz* din repertoriul lui Michel Camilo. Invitata specială, Dalila Cernătescu, a propus lucrări de Vivaldi, Albinoni, Beethoven, pe care le-a interpretat de-a lungul timpului, orchestrațiile pentru Big Band şi maniera improvizatorică de jazz făcând ca versiunea prezentată să fie unicat la nivel internațional. Jazzul cu influențe, muzica lui Beethoven sau Vivaldi, sunetul unic de nai al Dalilei Cernătescu şi mesajul intercultural promovat de *Florin Răducanu Big Band* au desființat, cel puțin pentru o oră, granițele culturale.

Săptămâna Artelor Spectacolului Muzical 2012

Oana GEORGESCU

Evenimentul care îşi propune promovarea valorilor artei lirice româneşti a fost deschis anul acesta la Opera Comică pentru Copii cu musicalul "Coana Chiriţa" după "Chiriţa în provincie" de Vasile Alecsandri

(muzica: Al. Flechtenmacher). În rolul principal joacă Stela Popescu, iar regia este semnată de Cristian Mihăilescu. Organizatorii Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical, desfăşurat sub patronajul Ministerului Culturii şi al Patrimoniului Naţional, Revista VIP şi Fundaţia "Amfiteatru" - au pregătit numeroase surprize publicului meloman. Şi asta datorită implicării Operei Naţionale Bucureşti (a găzduit Gala Premiilor VIP), Operei Comice pentru Copii, gazdă a primei ediţii a Galei pentru Copii, apoi a UNAB, Operei Naţionale Române Iaşi, Operei Române Timişoara şi Teatrului Naţional de Operă şi Balet "Oleg Danovski" din Constanţa.

La Gala de decernare a premiilor VIP au fost recompensate performanţele şi performerii anului 2012 la categoriile Operă, Operetă, Musical. Amfitrioni au fost soprana Irina Iordăchescu şi actorul Eusebiu Ştefănescu. Premii: Debut – Edith Borsos; Cel mai bun solist de operă - Cristian Mogoşan; Cea mai bună solistă – Madeleine Pascu; Regie – Mario de Carlo; Cel mai bun spectacol – "Faust"; Premiul pentru Concepţie Artistică – Andrei Şerban; Spectacolul Anului – "Indiile galante", Opera Româna Iaşi. La secţiunea Operetă şi Musical au fost oferite distincţii pentru: Regie - Alice Barb; Cel mai bun solist – Alexandru Agarici; Cea mai bună solistă – Diana Ţugui; Cel mai bun spectacol – "My fair lady"; Critică Muzicală - Elena Zottoviceanu; Scenografie/Design Costume - Mario de Carlo; Premiul pentru reprezentarea Artei Lirice Româneşti în lume – Nicoleta Ardelean; Premiul pentru promovarea Artei Lirice Româneşti în lume – Festivalul Internaţional al Artei Lirice, Sibiu; Premiul pentru Inovaţie - „L'elisir d'amore"; Premiul pentru promovarea imaginii României în lume - Opera Comică pentru Copii .

Din categoria Premiilor Speciale acordate în cadrul Galei Premiior VIP pentru Artele Spectacolului Muzical amintim premiul pentru Evenimentul Anului (Festivalul şi Concursul Internaţional de Canto „Hariclea Darclée"), Premiul Special acordat Festivalului Operelor Naţionale de la Cluj, dar şi Premiul pentru Excelenţă acordat lui Eduard Tumagian. Prim-balerina Ileana Iliescu a primit distincţia pentru Excelenţă de la Margareta Pâslaru, iar Premiul pentru literatura de specialitate a fost acordat Smarandei Oţeanu–Bunea pentru "File de cronica muzicală online". Momentele artistice au fost susţinute de solistele Mădălina Barbu, Oana Şerban şi de Daniela

Smaranda Oţeanu Bunea

Vlădescu, director al Teatrului Naţional de Operă şi Balet "Oleg Danovski" din Constanţa. Un moment cu totul special a fost atunci când soliştii Operei Române din Iaşi au urcat pe scena Operei Naţionale, în frunte cu directoarea Beatrice Rancea, pentru a prezenta finalul operei baroce „Indiile galante" (regia Andrei Şerban). Finalul a aparţinut soliştilor Operei Comice pentru Copii care au prezentat un fragment din baletul „Cenuşăreasa", premieră a anului 2012. În ultima zi a acestei manifestări, Opera Comică pentru Copii a fost gazda primei ediţii a Superlativelor "Artele Spectacolului Muzical pentru Copii", un eveniment dedicat celor care dedică cele mai frumoase spectacole muzicale celor mai exigenţi spectatori: copiii. Premii (operă): Cea mai bună solistă - soprana Cristina Marta Sandu; Cel mai bun solist - Andrei Lazăr, solist al Operei Comice pentru Copii şi colaborator al Operei

Naționale Bucureşti; Cel mai bun spectacol - „Flautul Fermecat” de Mozart, partitură adaptata şi transformată în spectacol pentru copii la Opera Naționala Bucureşti; Premiul pentru Regie – Anda Tăbăcaru Hogea pentru realizarea aceluiaşi spectacol, iar Premiul de Excelență a fost acordat Directorului Operei Naționale Bucuresti, Cătălin Ionescu Arbore.

La categoria Operetă şi Musical, premiile au fost oferite pentru: Regie - Stela Popescu pentru producțiile Operei Comice pentru Copii – “Scufița Roşie” si “Diamantul şi Gâsca” (muzica este semnată de tânărul şi talentatul compozitor Roman Vlad); Cea mai bună solistă - Roberta Enişor, solistă a Operei Comice pentru Copii; Cel mai bun solist - Valentin Racoveanu; Scenografie/Design Costume – Viorica Petrovici; Coregrafie - Sorina Tiron; Cel mai bun spectacol - „Diamantul şi Gâsca”.

Pentru Balet premiul la categoria Regie şi Coregrafie i s-a conferit Corinei Dumitrescu pentru “Cenuşăreasa”, jucat la Opera Comică şi recompensat şi cu titlul de Cel mai bun spectacol. Premiile Speciale au fost acordate pentru spectacolul “De-ale copiilor pentru copii”, organizat de trupa de dans “AS” şi formația “Ritm” de la Palatul Național al Copiilor. Cel de-al doilea premiu special al serii a fost acordat pentru “Micuța Dorothy”, spectacol ce s-a jucat la Teatrul Național de Operă si Balet “Oleg Danovski” din Constanța. Marele artist de circ Gabriel Moşoianu i-a acordat pe scenă distincția sopranei Daniela Vlădescu. Superlativele “Artele Spectacolului Muzical pentru Copii” nu au fost doar o simpla gală de decernare de premii, ci o seară plină de momente artistice din cele mai frumoase spectacole: am urmarit fragmente din “Micuța Dorothy”, “Diamantul şi Gâsca” şi musical-ul „Maria” cu Ioana Damian şi Grupul de Copii „Contrapunct”. Finalul a fost marcat de evoluția de excepție a artiştilor Operei Comice pentru Copii, care au prezentat musicalul „Diamantul şi Gâsca”, o povestire cântată şi dansată după textului lui Sir Arthur Connan Doyle, pe muzica lui Roman Vlad.

A.G. Weinberger, G. Moşoianu, R. Vlad

O operă de artă

Lelia GONȚ

Ce mare lucru să ai prieteni adevărați! Asociația culturală „Regal d’Art”, prin intermediul doamnei Lili Bobu, ne oferă acest excepțional album de artă tipărit la Botoşani şi intitulat „Grigore Vieru. Testament pentru Fuego”, o apariție editorială cum rar ne este dat să vedem: partituri (redactor muzical Laurențiu Palade), reproduceri după opere de artă, poeme olografe ale marelui poet, dedicate lui Paul Surugiu – Fuego, un CD cu 17 momente muzical-poetice, ilustrații atrăgătoare, dar mai ales toate poemele dedicate de Vieru lui Fuego. Sunt incluse partiturile unor cântece semnate de Ilie Gorincioi, Laurențiu Palade, Mihai Ciobanu, Yan Raiburg, Fuego, Vali Doagă şi Vieru însuşi, precum şi calde cuvinte de apreciere şi aducere aminte legate de colaborarea dintre poet şi interpret, aşternute pe hârtie, între alții, de Nicolae Botgros, Irina Loghin, Titus Andrei, Mihai Cimpoi, Ion Suruceanu, Raisa Vieru (văduva poetului), Carmen Aldea Vlad. Cartea a fost prezentată publicului cu ocazia spectacolului „sold out” de la Sala Palatului, pe care Fuego l-a intitulat „Scrisoare din Basarabia”, pornind de la un cunoscut cântec al său. Cum frumos scrie Nicolae Dabija, „Îmbrățişându-l pe Vieru, Fuego a îmbrățişat Basarabia”...

Triumful muzicii uşoare româneşti

Celia DIMA

„Seara vocilor de aur”, aşa s-a intitulat, la a doua ediție a sa, „Gala Ovo Music” - sărbătoare a artiştilor casei de producție conduse de Ovidiu Komornyik. Ceea ce face valorosul muzician pentru colegii săi sperăm să fie apreciat de aceştia, fiindcă este un demers singular, care i-a deranjat evident pe impresarii profesionişti: alertați de succesul de casă de anul trecut, aceştia au acoperit toate afişele Galei, de parcă nu ei s-ar fi îmbogățit de pe urma acestor cântăreți, în „şuşele” lor! Coroborat cu mediatizarea insuficientă şi cu grafica mai puțin inspirată a bannerelor, cu aglomerarea aceea de capete, acest gest lipsit de fair-play avea drept scop îndepărtarea publicului, dar iubitorii muzicii uşoare româneşti n-au lipsit de la întâlnirea cu vedetele genului. Concertul a fost unul pe măsura aşteptărilor lor, regizat cu mână de maestru de actorul Lucian Nuță, şi a reprezentat o radiografie convingătoare a muzicii noastre uşoare, de ieri, de azi, dar şi de mâine, viitorul fiind reprezentat atât de generația „40 de ani” (Carmen Trandafir, Ileana Şipoteanu, Oana Sârbu, de pildă), cât mai ales de copila de 12 ani Diana Lovin, care a cântat piesa lui Komornyik, „Fereastră către vis”, alături de colegii din trupa „Jackpot Teenz” a Şcolii „One Beat Dance Studio”.

A. Similea, O. Komornyik, OK Band

De la Cristinoiu la Țeicu şi Natsis

Concertul a adus în fața publicului creații ale compozitorilor din toate generațiile. Astfel, Gabriel Cotabiță („Raiul e pe pământ”) şi Daniel Iordăchioae („Dacă într-o zi mă vei iubi”) au ținut să ne reamintească două şlagăre fără vârstă scrise de Ion Cristinoiu. Şerban Georgescu, a fost evocat prin „Vise uitate” (Carmen Rădulescu) şi „Vreau să te uit” (Cornel Verban). Un alt compozitor dispărut, Dinu Giurgiu, a figurat cu o nouă versiune orchestrală a piesei „Într-o zi”, datorată interpretului, Adrian Daminescu. Maeştrii genului au fost la loc de cinste: Carmen Trandafir a gândit un colaj, „La începuturi”, cu piese care, la urma urmei, n-au decât două decenii, semnate Marius Țeicu şi George Natsis, din creația lui Țeicu Angela Similea a ales „Ce-aş fi fost dacă n-ai fi existat”, lui Ionel Tudor i s-a cântat de către Cotabiță „Domnişoară, nu pleca!”, Ileana Şipoteanu a dat glas unor melodii aparținând lui Dumitru Lupu, aşa cum Oana Sârbu a rămas fidelă creațiilor lui Virgil Popescu. Corina Chiriac a lansat în avanpremieră două cântece de pe un viitor album, cu muzica lui Nicolae Caragia şi versurile ei, în timp ce Adrian Enache ne-a dezvăluit un sensibil cântec al lui Andrei Tudor, „E luni, e marți...”. Dezlănțuită, ca şi Enache („temperamentalii” noştri), Silvia Dumitrescu a făcut apel la două piese de rezistență ale sale, „Dansul” de Doru Căplescu (remix de Robert Anghelescu de la Pro Consul) şi „Şarika” de Florin Ochescu, aşa cum Cornel Verban n-a putut uita că a fost co-autor al succesului compoziției Elenei Cîrstea, “Dacă ochii tăi”.

Cantautorii

Evident, Mihai Constantinescu a electrizat sala, alături de copilaşii din trupa de dans „As” de la Palatul național al copiilor, cu două compoziții despărțite de vreo patru decenii, „Păpuşa” şi „Şi te-am iubit...”. Daniel Iordăchioae, originar din Paşcani, a încântat cu amuzantul său „Moldovean Blues”, iar Zoia Alecu şi-a promovat două creații de pe recentul său album Ovo Music, „Printre lupi” şi „O sferă de lumină”.

Ileana Şipoteanu

Noul val

Cu o singură excepție, trebuie subliniat apăsat acest lucru, s-au cântat alte piese față de precedenta Gală. Cea mai bună dovadă că avem de-a face cu artişti racordați la curentele actuale ale muzicii, necantonați în succesul de altădată, o constituie apelarea la nume din noul val. Au rezultat piese pline de prospețime, în care calitatea vocilor se împleteşte cu sound-ul modern: Marcel Pavel i-a acordat credit lui

Adi Cristescu („Doar a mea”), Adrian Enache a mizat pe Papa Junior („Aşa că ne distrăm”), Luminița Anghel ne-a reamintit marele ei succes de la Eurovision, „Let Me Try” de Cristian Faur, în timp ce Florin Mureşan a dat viață melodiei „Unde eşti ?”, de Emanuel Gheorghe „Fisă”, component al „OK Band”.

C. Verban şi backing-ul său, alături de M. Pavel

Seara lui Ovidiu

Indiscutabil, Ovidiu Komornyik (elegant în vestimentațiile Adina Buzatu) a pus mult suflet în organizarea acestei gale, inclusiv în plan muzical. A propus spectatorilor, cu această ocazie, câteva compoziții în primă audiție („Doar iubind”, cu Angela Similea, excepțională!), a cântat în duet cu Similea, Sanda Ladoşi, Luminița Anghel, a acordat frumoase Trofee tuturor participanților. Nu e de mirare că la spectacol au venit special directorul festivalului internațional „Dan Spătaru” de la Medgidia, Daniel Gheorghe, pregătind recitalurile de anul viitor, precum şi Mircea Minea, primarul comunei Chiajna, care are în proiect un mare show Similea-Komornyik în sala sa de sport. Aşa încât ni se pare firesc să transcriem aici titlurile creațiilor lui Ovidiu, multe din ele aflate deja pe toate buzele: „Doar a mea”, „Nu s-a sfârşit iubirea”, „Inima te vrea”, „Buni prieteni”, „Frumoasă de dor”, „Nu m-ai iubit”, „Fără dragoste”, el şi Angela Similea evoluând alături de „OK Band”.

Corina Chiriac

In memoriam

Anul trecut au fost cinstite prin Trofee „In memoriam” Mădălina Manole şi Laura Stoica. Anul acesta a fost rândul altor dispăruți ai anului 2012. Compozitorul Dan Iagnov ne-a părăsit în februarie, la 77 de ani; nu mai puțin de şapte din protagoniştii concertului de față i-au cântat de-a lungul timpului creațiile, iar doi ni le-au şi reamintit: e vorba de Sanda Ladoşi, interpreta sa preferată, cu „O noapte cu tine”, şi Florin Piersic, care a dat viață tulburător poemului muzical „O poveste de o zi”, de pe albumul „Hoinărind printre amintiri”. Cel de-al doilea Trofeu „In memoriam” a fost înmânat surorii Marilenei Dobre, căreia i-am consacrat un articol separat.

Au existat unele probleme cu sonorizarea şi proiecția pe ecran, dar ediția a III-a a Galei “Ovo Music”, unicat în domeniu, nu trebuie nicidecum să dispară: poate aborda o nouă formulă, cu mai puțini interpreți şi recitaluri mai consistente, în care alături de melodiile noi să-şi afle loc şi cele mai vechi, de care publicul nu vrea să se despartă... (Foto: Silviu Covaci)

O. Komornyik, S. Ladoşi

A fost un an bun? Cum va fi următorul?

Octavian URSULESCU

Nu e deloc uşor să fi compozitor de muzică uşoară în aceste timpuri, nu mai e nevoie să spunem de ce. Nici măcar posturile publice de radio şi TV nu susțin creația autohtonă, de la celelalte nu aveam oricum nici o pretenție, piața muzicală (căci de „industrie", cum îi spun unii pompos, nici nu poate fi vorba) fiind inundată de veleitari, afoni, inşi fără nici o pregătire muzicală. Tocmai de aceea am dorit să ştim cum a fost 2012 pentru câțiva dintre compozitorii noştri de frunte, precum şi să aflăm cu ce speranțe întâmpină noul an.

Marcel Dragomir:

1. Pot spune că 2012 a fost un an obişnuit. Aşa cum începând din clasa a V-a am exersat zilnic, acum compun în fiecare zi, a devenit un antrenament. Am scris mult şi pot afirma că 10 piese cel puțin sunt foarte bune. Dar ce să fac cu ele? La noi, muzica uşoară e marginalizată, deşi publicul o doreşte, dovadă că se îmbulzeşte la concerte cu Adamo, BZN, Macias, Iglesias, poate vor înțelege acest fenomen şi redactorii radio, pentru că şi la puținele concerte româneşti de gen sălile sunt pline, dovadă că publicul nu ne-a uitat. Pe vremuri, la Radio România, unde am lucrat, făceam „Portrete" de compozitori (N.A.: Realizam în urmă cu câțiva ani o asemenea rubrică nocturnă, mi-a fost scoasă de conducerea redacției muzicale...). La concursurile TV se cântă numai în engleză, se imită mai mult sau mai puțin bine, când se cântă ceva în româneşte la „Vocea României" membrii juriului strâmbă din nas, spun nişte prostii despre autori şi interpreți, deşi s-a văzut că tocmai cu aceste melodii se face succes. Noi am luat doar partea de jos a culturii occidentale, aşa că nu mă miră că l-au dat afară dintr-un juriu pe singurul profesionist, pe Cornel Patrichi, probabil le „strica ploile"! Am cucerit Trofeul Mamaia în 2011, cu „Ciao, amore!": ei bine, piesa s-a dat o singură dată la Radio şi niciodată la TV!! Cu aceeaşi tânără şi talentată solistă, Andreea Olariu, am imprimat anul acesta „Pasărea de foc", care a ajuns pe locul 4 în Topul de la Radio România.

2. Marea mea mâhnire este că Electrecord-ul s-a făcut stăpân al pieselor mele, deşi n-am înregistrat niciodată acolo, nu sunt piese produse de ei! Anul viitor o să încerc să particip la Mamaia, căci în altă parte unde? Nicăieri nimeni nu mai cere creație originală. Şi îmi leg speranțele de o fetiță de 11 ani pe care o pregătesc, Alisa Iancu, din Bucureşti.

Viorel Gavrilă:

1. 2012 n-a fost unul prolific pentru compozitorul Gavrilă, în schimb a reprezentat un an de analiză a noilor tendințe muzicale, urmând ca într-un viitor apropiat să pot lansa melodii cu un caracter modern pronunțat, atât ca formă şi stil, cât ca sound şi concepție. A fost de asemenea anul în care m-am implicat, în calitate de vice-preşedinte al UCMR-ADA, în derularea celui mai important proiect – noul nostru sediu, o clădire modernă, menită să asigure condiții excelente de lucru în slujba compozitorilor români, printr-o judicioasă colectare, repartiție şi protejare ale drepturilor de autor.

2. 2013 poate fi un an foarte important pe plan internațional pentru compozitorii români, aceştia reuşind în ultima vreme să acumuleze suficientă experiență pentru realizarea unor proiecte deosebite. Cu o atenție sporită asupra originalității şi a sound-ului, autorii români ar putea reuşi mult-aşteptata afirmare internațională; personal, mi-aş dori să fac parte din acest proiect. Pe plan intern sper să termin un musical la care lucrez de ceva vreme, să pot realiza câteva şlagăre pe care să le fredoneze oameni de toate vârstele şi să pot continua activitatea la UCMR-ADA, ocupație care chiar dacă îmi răpeşte mult din timpul alocat creației, îmi dă satisfacția de a lucra alături de profesionişti şi de a ajuta colegii de breaslă în soluționarea problemelor ce derivă din cunoaşterea şi aplicarea legii dreptului de autor.

Jolt Kerestely:

1. Am cucerit în vară Trofeul „Mamaia copiilor", cu piesa „Aritmetica", pe versuri de George Popovici, în interpretarea unor fetițe minunate din Corul „Sunetul muzicii", condus de Cristina Manoliu-Săvulescu: Brianna Stan, Rebecca Nicolae, Maria Bojiță şi Ilica Dinu; cu Brianna şi colega ei Ana Stănciulescu lucrez şi pregătesc cîteva piese noi. De asemenea lucrez cu câțiva copii talentați instruiți de prof. Maria Chihaia: Andrada Dumitru, Elisa Mazilu, Emma Iacob, Cristian Negruțiu. Un proiect interesant, mama şi fiul, este albumul din care am definitivat deja 7 piese, cu Larisa

Babus şi fiul ei, Vlăduţ. Tot în 2012 am fost invitat special la Festivalul internaţional de la Sandanski (Bulgaria), unde mi s-a făcut, pe DVD, un portret componistic de 25 de minute; acolo, fetiţa Adelina Creţu Neacşu a câştigat premiul III.

2. În 2013 voi compune în continuare pentru copii, la diferite festivaluri, dar mai ales aştept lansarea unor ample proiecte discografice. Este vorba de finalizarea albumului început acum... 2 ani cu Fuego, din care mi-a cântat două piese în marele său spectacol de la Sala Palatului. De asemenea aştept lansarea celor nu mai puţin de 7 albume „Best of Savoy", pe care le-am înregistrat în studioul meu, Midi Sound, cu Marian Nistor (50 de ani de carieră) şi Dorina Paraschiv-Nistor (30).

Dumitru Lupu:

1. În luna mai am efectuat un turneu în Israel, unde s-au cântat toate marile mele şlagăre, primite cu mare succes. Vara mi-a adus bucuria realizării celui de-al 9-lea film în calitate de compozitor şi scenarist, „Cătun fericit", în care joacă nume binecunoscute. Am luat parte la emisiuni la TVR („Confesiuni") şi Naţional TV („Să v-amintiţi duminica"), am compus piese pentru Ileana Şipoteanu (două din ele cântate la Gala Ovo Music) şi pentru fiica noastră Dumitrana. O activitate constantă, cu care mă mândresc, este cea de cadru didactic, fiind conf. univ. dr. la Facultatea de arte a Universităţii „Ovidius" din Constanţa, unde predau cunoştinţe muzicale studenţilor şi masteranzilor de la Teatru.

2. Sigur voi realiza cel de-al 10-lea meu film muzical, în care alături de copii vor juca actori şi cântăreţi de renume. În martie 2013, de Ziua mondială a teatrului, voi pregăti un spectacol cu arii din musical-uri, iar la începutul lunii aprilie, în parteneriat cu Radio Constanţa, voi realiza, tot în cadrul Facultăţii de arte, un spectacol de obiceiuri la armâni, intitulat provizoriu "Lăsat de sec la armâni". Aşa cum, fără tăgadă, nu voi încetini ritmul creaţiilor noi, pe care le voi încredinţa soliştilor mei preferaţi.

George Natsis:

1. Anul 2012 a fost dedicat, începând din iunie, celui de-al doilea sezon la „Vocea României", care se încheie pe 26 decembrie: asta a însemnat preselecţii, repetiţii, peste 300 de orchestraţii, show-urile live propriu-zise. Un proiect de suflet a fost a 3-a stagiune (din octombrie până în iunie 2013) de jazz de la Radio România Cultural, desfăşurată lunar la Teatrul Act, cu colaboratorii mei Vlad Popescu, Adrian Flautistu şi invitaţi. O altă realizare a fost albumul „Doar un om" - 25 de ani de carieră muzicală Cătălin Crişan, pe care l-am orchestrat în întregime şi pe care am şi 3 compoziţii. Nu pot uita activitatea mea ca profesor la UNMB, unde îi iniţiez pe studenţi în tainele orchestraţiei, scriiturii muzicale, aşezarea în ştimă a instrumentelor, armonizare.

2. Pentru 2013 lucrez deja de pe acum la un album cu piese româneşti foarte cunoscute, vechi şi noi, aranjate pe swing, pentru solist şi big-band, numele acestora le voi dezvălui la timpul cuvenit. Este aproape de finalizare un mare turneu european cu unul dintre cei mai mari chitarişti de rock din lume, alături de o orchestră de 50 de persoane pe care o voi dirija. Normal, voi continua stagiunea de jazz amintită şi voi fi implicat în sezonul 3 la „Vocea României". Îmi doresc să scriu câteva piese, nu m-am hotărât încă în ce direcţie, spre ce stil mă voi îndrepta.

Marius Ţeicu:

1. Am avut câteva show-uri pe micul ecran („Ne vedem la TVR" - TVR1, „Să v-amintiţi duminica" - Naţional TV) şi am fost preşedintele juriului la puternicul Festival internaţional „George Grigoriu" de la Brăila. Am compus multe piese pentru copii: Bianca Lixandru („Hai, cântă cu mine!"), Andra Gogan („Concertul", „Latino Party) şi am făcut două apreciate remix-uri, la „O portocală" (Raluca Rusu) şi „Lumea ştie" (Loredana Rusu).

2. Intenţionez să scriu un musical pe un libret de Octavian Sava.

Cameleonul

Octavian URSULESCU

Poate nu mi-aş fi învins repulsia de a scrie despre un asemenea personaj dacă n-aş fi constatat înmulțirea pe bandă rulantă a „dizidenților", stabiliți, într-un fel sau altul (adesea „prin mijloace specifice", cum se spune în limbajul securistic), în Occident şi consimțind, din prea marea lor generozitate, să tot vină să ne dea sfaturi. Mă refer aici la cei care au distrus vieți şi cariere prin delațiunile lor şi acum se plimbă senini printre noi, cu morgă... democratică. Unii (cei mai mulți) au dus-o foarte bine în țară, ceea ce ne face să avem îndoieli legate de „dezertarea" lor; alții, dacă aveau valoare, o dovedeau înainte de toate aici, asemeni atâtor oameni excepționali, care au construit „rezistența prin cultură" de care se vorbeşte azi. Interpretul la muzicuță Cornel Ionescu şi-a dat biografia la „Nufărul" şi, ipocrit, a „servit" unui colaborator al nostru, anul trecut, o serie de neadevăruri pe care acesta, de bună credință, le-a publicat ca atare. Nu comentăm aici opera (deşi fie-mi permis să fiu circumspect cu realizări cu care diverşi se laudă a le avea peste hotare, dar fără recunoaştere reală şi în România) sau calitățile artistice, nu luăm de bune portretul schițat de colegii săi, ci ne referim strict la caracter. Pentru cei care nu ştiu despre cine e vorba, iată: cânta la muzicuță alături de formații cunoscute, deci situația lui era mult peste media oamenilor amărâți din timpul comunismului. A fost între cei care l-au „săpat" pe fratele meu de la revista „Săptămâna" (a avut întotdeauna relații bune cu autoritățile), a avut emisiuni la TV şi la radio. Mai mult, făcea parte din echipa Cenaclului „Flacăra" (revistă a Frontului unității socialiste), al cărui rol în îndoctrinarea tineretului nu mai trebuie comentat, fiind şi cronicarul oficial al manifestărilor, în revistă. Întrebați orice membru permanent al cenaclului şi vă va spune ce bani frumoşi se câştigau acolo – bravo lor, erau spectacole epuizante, adesea pe stadioane şi, încă o dată, nu mă refer la actul artistic. Dar ce făceam eu în timp ce C. I. proslăvea "Epoca de aur" şi era departe de a fi un dizident? Țineam un „Pop-Club" la „303", la Politehnică, cu 3-400 de studenți prezenți la fiecare şedință, cu exemplificări, comentarii şi prezentarea top-urilor din revista americană „Billboard" (publicație celebră, al cărei corespondent eram, altă „pată neagră" în biografia mea!) - atenție, ne aflam în anii '70! Evident, Securitatea era cu ochii pe noi, ajungând la un moment dat să fim nevoiți să schimbăm denumirea în... „Oop-Club", termeni cum ar fi pop, rock sau folk nefiind pe placul autorităților. În paralel, promovam la Radio, în emisiunile mele, cu imense riscuri şi mari eforturi, tot ce era mai bun în muzica occidentală (poate cineva să creadă azi că am avut albumul „Tommy" al formației The Who prezentat în serial, de pildă?), dar şi numele noi, deloc pe placul autorităților, cum ar fi Phoenix, Progresiv TM, Marcela Saftiuc, Mircea Florian, cărora le-am „produs" şi discuri la Electrecord. Pentru toate cele de mai sus, pentru că fusesem prieten apropiat cu Cornel Chiriac, în „Metronom"-ul căruia debutasem, dar şi cu Andrei Voiculescu, eu NU aveam viză pentru Occident; probabil mai trăieşte tovarăşul în haină de piele cu care m-am pomenit într-o zi acasă, care venise cu promisiunea de viză pentru Vest dacă accept să merg la München şi să mă „infiltrez" în grupul de la „Europa liberă" -

imagine dintr-un spectacol al Cenaclului "Flacăra"

i-am spus elegant că nu mă pretez la aşa ceva şi... am rămas cu participările la manifestări muzicale în țările socialiste. Cu ocazia unei asemenea participări, la festivalul „Jazz jamboree" de la Varşovia (eram corespondentul revistei „Jazz Forum", în care, ca şi în „Billboard", scriam despre compozitorii şi artiştii români), am făcut greşeala de neiertat de a răspunde franc, într-o discuție amicală la o bere (deh, prostia tinereții...) întrebărilor unui coleg ziarist polonez. Mi-am vărsat tot năduful, cu lipsa libertăților, cu dificultatea de a difuza muzică occidentală la radio, cu problemele de la Pop-Club-ul „303", cu interdicția de a purta plete şi vestimentații excentrice (într-o noapte, fugăriți de patrulele mixte UTC-miliție, l-am adăpostit la mine pe Nicu Covaci!). Ceasul rău: după un timp omul relatează totul unei cântărețe care mă duşmănea, aceasta îi povesteşte lui C.I. (erau amândoi în „echipa Sfinx", eu cu fratele meu Florin-Silviu fiind asimilați celei Phoenix), care purcede la un denunț nimicitor pe o pagină întreagă din „Flacăra" lui Adrian Păunescu, a cărui autoritate la nivel politic nu mai trebuie comentată. Deci, rezumând, eu eram duşmanul poporului şi al realităților socialiste, aservit intereselor capitaliste, iar el, C.I., apărătorul zelos al regimului comunist. Doi ani am fost ca şi mort, interzis din toate aparițiile publice (Radio, TV, spectacole), cu „convocări" săptămânale la Securitate (peste ani, „Evenimentul zilei" avea să publice turnătoriile la adresa mea, explicând şi ele refuzul de a mi se da viză) şi la secția de presă a CC al PCR. Iar C.I. a continuat s-o ducă bine la „Cenaclul Flacăra al tineretului revolutionar", până când şi-a dat şi acolo arama pe față, Adrian Păunescu concediindu-l şi dedicându-i un pamflet antologic, „Muzicuța

dermatologică”! Peste toate se aşterne în viaţă uitarea, Păunescu ne-a părăsit, şi poate aş fi uitat şi eu (deşi nici acum, credeţi-mă, nu pot reciti articolul din „Flacăra”, care atunci suna ca o condamnare la puşcărie!), dar elucubraţiile lui C.I. nu mă lasă. Iată textual ce declară el: „A protestat la un moment dat la adresa unui „şlagăr” suburban grosier („Bălălău”, balada unui criminal) şi, înainte de a fi trimis în „misiune” la Canal, a preferat să părăsească Estul”. Câte cuvinte, atâtea minciuni! 1. „Bălălău” nu era un „şlagăr”, nu se difuza nicăieri, se cânta doar la petreceri de proastă calitate; 2. Nu avea, din acest motiv, cum să fie un „protest”, când tocmai autorităţile culturale comuniste condamnau tăios acest gen de piese, ÎNDEMNÂND PUBLIC la criticarea lor! 3. Canalul, la sfârşitul anilor ’70, nu mai era colonia penitenciară din anii ’50, era un şantier al tineretului, coordonat de UTC, nimeni nu „te trimitea la Canal” pentru că ai criticat un cântec! (eu însumi am înfierat genul acesta de făcături muzicale) 4. Dacă ar fi fost atât de vizat, C.I. n-ar mai fi primit viza pentru Germania (eu, de pildă, înfierat de el drept element duşmănos şi ostil orânduirii comuniste, am fost refuzat cu regularitate, deşi eram invitat la mari manifestări muzicale). Îi urez lui Cornel Ionescu succes în carieră, aşa cum doresc oricărui român stabilit peste hotare, dar îl sfătuiesc să nu-şi mai dea biografia la întors, pentru că mai sunt destui oameni care îl cunosc. Şi cel puţin unul a avut de suferit de pe urma ticăloşiei lui.

Arta dialogului

Sorana MIU

„Rostul cuvintelor”, volum apărut la editura Neverland, în colaborare cu editura Militară, este o lecţie de jurnalism de calitate, cu circa o sută de interviuri incitante, pline de sevă. Este primul volum dintr-o colecţie ce se anunţă de mare audienţă, „Artele spectacolului”, colecţie îngrijită de Oana Georgescu, care semnează o prefaţă remarcabilă. Interviurile au apărut în „Observatorul militar”, săptămânal al Ministerului Apărării Naţionale. Între intervievaţi îi întîlnim pe Nicolae Licareţ, Mariana Nicolesco, Alexandru Arşinel, Felicia Filip, Vasile Muraru, Stela Popescu, Grigore Leşe, Mirabela Dauer, Sofia Vicoveanca, Andra, Valeria Peter Predescu. Cartea s-a bucurat de două lansări la Târgul internaţional Gaudeamus, în prezenţa unui numeros public şi, în mod normal, ar trebui să fie un best-seller. Remarcăm frumoasa copertă semnată Bogdan Păun.

„Eu toamna nu dorm!”

Lavinia CREŢU

Fireşte, am modificat puţin versurile piesei de mare succes a lui Connect-R, pentru că el a fost protagonistul unui show de mare succes desfăşurat la Giurgiu în ultimele zile ale unui noiembrie cu aspect de „indian summer”. Peste 5000 de spectatori au intonat împreună cu el versurile cântecelor sale, dovedindu-se încă o dată cât de important este să te exprimi în graiul natal. Remarcabil este faptul că interpretul a ales acest spectacol pentru a apărea în faţa publicului nu numai alături de dansatorii săi, ci şi de propria formaţie de acompaniament. Show-ul în cauză a fost organizat de un giurgiuvean extrem de iubit de concitadinii săi, Florian Nicolae, care i-a avut drept consilieri muzicali pe Andreea şi Radu Fornea. Florian Nicolae, a cărui frumoasă fiică, Daryela, a avut la rândul ei o aplaudată evoluţie muzicală, este mereu alături de muzica uşoară românească prin cotidianul „Giurgiuveanul” şi prin postul său TV. Concertul a mai inclus evoluţiile superlative ale grupurilor Ro-Mania şi Ho-Ra, cu incandescente ritmuri etno.

Connect-R

Despărţiri: **Marilena Dobre**

Avea doar 43 de ani şi s-a stins la New York, unde se stabilise din 1997. Originară din Buzău, talentata solistă de muzică uşoară a studiat încă de la 10 ani pianul şi canto clasic la Şcoala populară. În 1985 îşi face apariţia, timid, pe scena genului, printr-o menţiune la Amara, cucerind după doi ani Trofeul festivalului ialomiţean. De fapt, 1987 este anul consacrării sale, cucerind la 18 ani, la Mamaia, premiul I de interpretare (ex aequo cu Cătălin Crişan) şi dând viaţă melodiei „Nu e uşor” de Cornel Fugaru, distinsă cu premiul I la „Creaţie”. În repertoriul său figurau melodii de Ion Cristinoiu („Să nu ne-ascundem după vorbe”), Viorel Gavrilă („Nu ştiu cum m-am îndrăgostit”, „Tinereţe, cântec minunat”), Ionel Tudor („Ore”, piesă lansată de Marina Voica). Timp de 2 ani a fost angajată a secţiei de revistă a Teatrului „Toma Caragiu” din Ploieşti. Colegii de care a fost apropiată îi deplâng dispariţia: Sanda Ladoşi, Nico, Marcel Pavel, dar mai ales Ovidiu Komornyik, care o considera ca o soră şi care i-a acordat Trofeul „Ovo Music” „In memoriam” la recenta gală de la Sala Palatului. (Dan Chiriac)

SUNETUL MUZICII, la Majorat

Oana GEORGESCU

Sala Mare a Casei de Cultură a Studenților din Bucureşti a găzduit spectacolul aniversar intitulat „18 ani de la înființarea Corului de Copii SUNETUL MUZICII". Un eveniment care a marcat succesul şi mai ales palmaresul corului îndrumat de Cristina Manoliu Săvulescu, dirijor, profesor şi compozitor. În toți aceşti ani, Corul de Copii "Sunetul Muzicii" a avut peste 200 de membri, cu vârste cuprinse între 4 şi 15 ani, a cucerit zeci de premii si trofee la concursuri şi festivaluri naționale şi internaționale şi a cântat de trei ori pe scena Parlamentului European de la Bruxelles cu ocazia Sărbătorilor.

De câtiva ani, compozitorul Cristina Manoliu Săvulescu confirmă nu numai implicarea şi profesionalismul, ci şi valoarea, care au culminat în 2011 cu Trofeul "Aurel Manolache" al Festivalului "MAMAIA COPIILOR" cucerit pentru piesa „Hello iubire" (compozitor: Cristina Manoliu Săvulescu, text George Popovici). Acest succes fusese anticipat de premiile obținute de acelaşi tandem compozitor-textier la Secțiunea Creație la edițiile anterioare cu piesele "Dulău şi Miaunica" (2010), „Miau Manole, Motanul încălțat cu…role" (2009), „Baba Cloanța SRL" - Premiul ADRIAN PĂUNESCU (2008) sau cu Premiul Special EUROCONCERT (2007). Anul acesta, interpretarea şi prezența scenică a celor patru soliste (Ilinca Dinu, Brianna Stan, Rebecca Antonia Nicolae, Maria Bojita) ale „Sunetului Muzicii" au contribuit la cucerirea Trofeului „Aurel Manolache" al Festivalului Național de Creație şi Interpretare „MAMAIA COPIILOR" cu piesa „Artimetica" a compozitorului Jolt Kerestely. „Maestrul " – aşa cum îi spune Cristina Manoliu, a fost prezent la Gala de la Casa Studenților alături de „nume" precum Angela Similea, Horia Moculescu sau Mihai Alexandru.

Corul de Copii condus de Cristina Manoliu a colaborat în toți aceşti ani cu Laurențiu Profeta, Ionel Tudor, Marius Țeicu, Jolt Kerestely, Adrian Ordean, Andrei Tudor, Cristian Alivej, Dragoş Docan, Dumitru Lupu, George Natsis, Gabriela Sauciuc Cicone sau Mihai Alexandru. În 2004 a interpretat alături de trupa A.S.I.A. piesa „Unde e iubirea" a compozitorului Adrian Ordean. Dintre performanțele soliştilor este suficient să o amintim pe cea a lui Gabriel Miroiu din Baloteşti care, la numai 12 ani, a obținut Trofeul şi Premiul Special al Televiziunii Române la „MAMAIA COPIILOR" cu melodia „Cel mai mult îmi place mambo" a compozitorului Dumitru Lupu.

În 2006 a fost lansat la Palatul Patriarhiei albumul „Pentru Tine, Doamne" interpretat de Cristina Manoliu şi Corul de copii „Sunetul Muzicii", album care s-a bucurat de Binecuvântarea Preafericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Au participat la imprimarea a două melodii alături de Mihai Trăistariu pentru albumul „De Crăciun", ambele orchestrate de compozitorul Andrei Tudor şi au acompaniat-o pe Paula Seling la trei dintre piesele albumului lansat tot de Sărbători. În acelaşi an tinerii solişti au fost protagoniştii videoclipurilor la piesele „Imnul României" şi „Oda bucuriei" ce s-au difuzat la PRO TV cu ocazia Integrării. Au cântat alături de Grigore Leşe şi Orchestra "Simfonia Bucureşti" (dirijor Florin Totan) în Concertul Extraordinar intitulat "De la Cruce la Înviere". Şi tot de Paşte, în alt an, i-au acompaniat la Ateneul Român pe Felicia Filip şi Vlad Miriță, alături de Bucharest Symphonic Pops Orchestra (dirijori: I. Ionescu-Galați, Ionel Tudor). Piesa "Hristos a înviat" a fost semnată de Andrei Tudor, pe text de Andreea Andrei.

C. Manoliu Săvulescu

Alături de toți cei care au evoluat de-a lungul timpul în Corul de Copii "Sunetul Muzicii" şi de soliştii şi de membrii de acum ai corului, "capetele de afiş" ale sărbătorii majoratului au fost Alexandru Tudor (prezent la "X Factor"), Ana Stănciulescu, Trupa "Station 4" şi Criss-Tina ft DJ Bonne.

Recent, „SUNETUL MUZICII" (corul reuneşte elevi ai Şcolilor nr. 1 şi 2 Baloteşti, ai şcolilor nr. 1 Corbeanca, Tamaşi şi Petreşti, dar şi din Bucureşti) a înregistrat două piese dedicate sărbătorilor de Crăciun alături de soprana Felicia Filip şi alta împreună cu Paula Seling şi Cristi Minculescu.

Regal la Palat

Roxana PITU

Nu o dată am subliniat faptul că una din rețetele cele mai sigure, pentru organizatori, este să omagieze mari nume ale scenei divertismentului. Începutul a fost făcut cu „Remember Dan Spătaru” (eveniment de clasă), dar acelaşi impresar a tratat cu neglijență apoi aniversarea comună a doi „monştri sacri”, Marina Voica şi Alexandru Arşinel, rezultând un spectacol lung, dezlânat. Mult mai inspirat a fost de fiecare dată impresarul Alexandru Bebe Mihu (a înmânat actorilor

Al. Jula

omagiați o frumoasă plachetă din partea Asociației cultural-artistice „Best Art”) cu spectacolele consacrate lui Jolt Kerestely, Mihai Constantinescu, Mariei Dragomiroiu. Asociindu-se cu un coleg de breaslă, Ion Postelnicu, el ne-a oferit de curând un alt show de clasă, care a ținut cu sufletul la gură pe cei peste 4000 de spectatori. Nu neapărat nostalgici, deşi pe scenă au urcat multe din vedetele care ne-au încântat de-a lungul deceniilor, chiar mai mult decât cei 30 de ani sărbătoriți de Nae Lăzărescu şi Vasile Muraru, longevivul cuplu al comediei româneşti. Firesc, au ținut să fie alături de ei colegii de la Teatrul de revistă „Constantin Tănase”, în frunte chiar cu directorul, îndrăgitul actor Alexandru Arşinel (are nepoți, dar “mici”, vorba reclamei la farmaciile Catena!); acesta, pe lângă cupletele savuroase interpretate alături de marea doamnă a scenei, Stela Popescu, a şi cântat câteva melodii „evergreen”. Tot coleg de teatru cu Nae şi Vasile este Adrian Enache, într-o dezlănțuire ritmică în spiritul personajelor încarnate de el la emisiunea de la Antena 1, „Te cunosc de undeva”. Daniela Gyorfi a venit cu două dansatoare, dar şi cu MC Geo, împreună cu care a dat viață hit-urilor „India” şi „Te iubesc şi... la la la”. Tita Bărbulescu a venit cu cântece de petrecere, Maria Dragomiroiu, Niculina Stoican şi Petrică Mâțu Stoian au reprezentat cu cinste Oltenia muzicală. De fapt, a fost ca un duel între olteni şi gălățeni: între aceştia din urmă a făcut parte şi Cornel Palade (cu un scheci de actualitate alături de Romică Țociu), dar mai ales Alexandru Jula. Legendarul interpret (are 78 de ani!) a susținut un recital incredibil, cu piese mai noi (de pe albumul „Un ocean de iubire”) şi mai vechi („Soția prietenului meu” - se putea altfel?, „Floare albă din Pireu”), condimentat cu glume de calitate, rezultând un „one man show” gustat de public. Maria Ciobanu (75 de ani, împliniți în septembrie) şi fiul său, Ionuț Dolănescu, şi-au împletit vocile într-un program încheiat cu piesa lui Richard Stein, „Sanie cu zurgălăi”. Înafara lui Jula, Enache şi Györfi, muzica uşoară a fost reprezentată de Daniel Iordăchioae, aniversând la rându-i 30 de ani de la debutul absolut, şi Aurel Moga, între altele cu un remix al piesei „Fata Morgana” de Elefterie Voiculescu. Practic, spectacolul „Nae şi Vasile la Palat” s-a constituit într-o convingătoare invitație la Teatrul de revistă „C. Tănase”, unde cei doi strălucesc în „Arca lui Nae şi Vasile”, „Revista revistelor”, „Piei, drace!”, „Veselia nu-i în criză”, „Omul care a văzut moartea”, în mai toate spectacolele de mai sus fiind alături de corifeii genului, Stela şi Arşinel. Cei doi sărbătoriți (având-o alături în câteva cuplete pe Marcela Avram) au oferit un program compact de 40 de minute, dovedind încă o dată o măiestrie rară a cupletului umoristic (să nu uităm că Vasile Muraru a jucat în peste 40 de filme, multe din ele laureate la festivaluri internaționale). Emoția supremă s-a produs atunci când publicul, aplaudând frenetic, s-a ridicat în

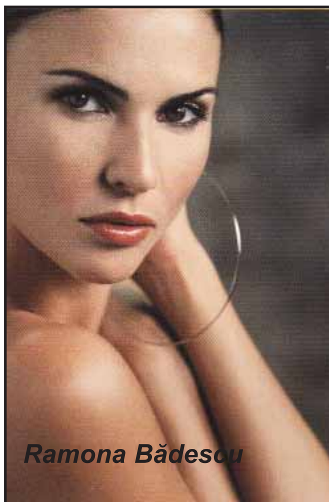

V. Muraru, N. Lăzărescu

picioare, iar subsecretarul de stat Irina Cajal Marin a oferit celor doi buchete de flori şi Diplome de excelență din partea lui Puiu Haşotti, ministrul Culturii şi al Patrimoniului național. O recunoaştere meritată, care se răsfrânge asupra teatrului românesc de revistă, cu o frumoasă aniversare în această toamnă.

Confirmări

Ruxandra LIVIAN

Ramona noastră de la Roma. Din anul 2009, Ramona Bădescu este consilier al primarului Romei pentru problemele românilor (şi, slavă Domnului, sunt destule!), fiind aleasă în această funcție datorită notorietății sale excepționale în Peninsulă. Dar, înainte de toate Ramona este o cântăreață cu debut timpuriu (la... 4 ani, cu o compoziție a tatălui său, Cristel Bădescu) şi un palmares de invidiat în țară: două premii la Mamaia şi Trofeul „Steaua fără nume" al Televiziunii Române, cucerit chiar la ultima ediție, în 1989, împreună cu Alexandra Canareica. Stabilită din 1990 în Italia, şi-a construit acolo o carieră remarcabilă. Cel mai recent proiect al său este spectacolul „Pasiune", care a putut fi aplaudat anul trecut la festivalul „Crizantema de aur" de la Târgovişte. Este vorba de un spectacol ce include piese tradiționale româneşti şi canzonete napolitane reorchestrate într-o manieră modernă, etno-jazz (firesc, având în vedere că este vorba de instrumentişti din Napoli, sub conducerea lui Antonnio Ottaviano). Nu lipsesc titluri cum ar fi „Saracino", „Reginella", „Funiculi Funicula", „Anema e cuore", „Io te vuria vasa", „Ave Maria", „Oci ciornâie", „As time goes by", toate vorbind despre pasiune într-o formă sau alta. Cea mai recentă surpriză pe care ne-a oferit-o Ramona Bădescu este înregistrarea unei melodii foarte moderne compuse pentru ea de Keo şi care îi dezvăluie o nouă fațetă artistică.

Ramona Bădescu

E. Nirlu

O artistă de mare viitor. La recentul „Trofeu Ion Dacian" din cadrul Festivalului internațional „Lumea e frumoasă", una din prezențele scenice foarte apreciate a fost cea a tinerei constănțence de 20 de ani **Eliza Nirlu**, atât prin prisma înzestrărilor vocale, cât şi prin cea a prestației actoriceşti. Lucru firesc, având în vedere că este studentă la clasa de Actorie a Universității „Ovidius", compozitorul Dumitru Lupu apreciind că este o viitoare stea a musical-ului. Primele satisfacții i-au fost aduse la numai 13 ani, prin premiul de popularitate la Festivalul „Remember Dan Spătaru" de la Constanța, manifestare probabil desființată, nefiind organizată, aşa cum este legal, împreună cu familia regretatului artist (în anul următor, 2006, Eliza Nirlu a cucerit premiul II). Festivalurile de muzică uşoară au înscris-o de altfel de fiecare dată între laureați, de la „Artiştii şcolilor româneşti", „Delfinul de mare", „Festivalul tinereții", „Steaua Dunării", „Liga campionilor în muzică" la „Steluțele mării". Cum teatrul a atras-o de timpuriu în egală măsură, a obținut numeroase premii şi pe acest tărâm, unele cu roluri jucate în engleză sau franceză, limbi pe care le stăpâneşte la perfecție. Pe micul ecran, apărut adesea în emisiunile importante ale posturilor Prima TV („Mondenii"), Antena 2 („Răi, da buni"), TVR 2 („Confesiuni"), OTV, Neptun TV, Litoral TV. Una din performanțele cu care se mândreşte pe drept cuvânt este proiectul „20 YOH", din cadrul Festivalului Maritim European "Les tonnerres de Brest", cu o participare muzicală, actoricească şi coregrafică apreciată de însuşi preşedintele François Hollande, care, cu prilejul Zilei naționale a Franței, a ținut să-i felicite pe tinerii participanți la proiect. Cum şi pe scena Festivalului internațional de muzică uşoară românească „Dan Spătaru" de la Medgidia a avut o evoluție excelentă, este clar că despre Eliza Nirlu vom mai avea ocazia să scriem!

Start internațional: Daryela. La cei 18 ani ai săi, frumoasa interpretă din Giurgiu este o mare speranță. La numai 7 ani a început cursurile de pian şi teorie muzicală la Şcoala de muzică „Victor Karpis", pentru ca peste 3 ani să abordeze şi cursurile de canto, cu prof. Gabriela Nicolaescu. În 2006 intră la clasa Viorelei Filip, la Şcoala de arte din Capitală, obținând şi primele sale premii, unul chiar în Bulgaria. În anul următor, alte câteva distincții, între care două la „Cerbul copiilor" şi o alta la Nürnberg, în Germania. 2008 şi 2009 o mențin pe Daryela în top-ul

Daryela, Timbaland

generației sale, cu alte câteva premii importante în panoplie, în frunte cu Trofeul „Festivalului tinereții" de la Costinești și cu locul 3 la „Cerbul copiilor". În 2010 este deja o mică vedetă, fiind invitată în recital la „Cerbul de aur Junior", „Festivalul tinereții", concertul „Viața pentru viață" sau în marele spectacol de Crăciun, alături de big-band-ul dirijat de Ionel Tudor și nume „grele" cum ar fi Monica Anghel, Marcel Pavel, Luminița Anghel, Ionuț Ungureanu. Este de asemenea anul în care intră la cursurile private de canto ale Crinei Mardare și obține premiul pentru videoclip la festivalul de la Mamaia. 2011 marchează o cotitură în preocupările sale muzicale, debutând colaborarea cu Rappin On Production, cu care lansează piesa de succes „Inma". Are o participare apreciată la „X Factor" și este intens solicitată la posturile de radio și TV. În sfârșit, anul acesta o transformă într-un adevărat star internațional, prin colaborarea cu producătorul american Richard Younglord: Daryela filmează videoclipul piesei „Lose Control", compusă de acesta, la Miami, Istanbul și München, lansând-o apoi pe un single featuring Timbaland! Frumoasă, feminină, expresivă, serioasă și extrem de talentată, Daryela e abia la începutul unei cariere remarcabile.

Film muzical

Milena STĂVAR

Se mai fac filme muzicale în România, vă veți întreba? Da, mai mult, „seria Dumitru Lupu" (muzică și scenarii) a ajuns la nr. 10, cu „Cătun fericit"! Lume multă la

Cinemateca „Eforie", cu mulți invitați de onoare, în frunte cu maestrul Geo Saizescu, Nicolae Dan Fruntelată, Neagu Udroiu, compozitorul Viorel Covaci, Marian Spânoche, Stela Enache, Dorin Anastasiu, Florin-Silviu Ursulescu, Dan Șipoteanu. Ca să nu mai vorbim că n-au lipsit protagoniștii, mici (11), mijlocii (8) și... mari, în rândul acestora din urmă figurând la loc de cinste Silvia Dumitrescu, Cristian Popescu, Alexandru Jula, Ileana Șipoteanu, Florin Apostol, Florin Pretorian, Nae Alexandru, Doina Mirea, Carmen Aldea Vlad. Realizată de Rolfilm, în parteneriat cu Facultatea de arte a

Universității „Ovidius" din Constanța, cu sprijinul Uniunii autorilor și realizatorilor de film din România, pelicula este o spumoasă comedie muzicală, care a stârnit aplauze călduroase după proiecție. Regia este semnată de Dumitru Cucu, iar montajul de Mihai Cândea, filmările făcându-se într-o zonă mirifică din jud. Argeș, la cabana din Sătic care dă numele filmului, „Cătun fericit"! (Foto: Oana Georgescu)

Festivalul Național al Teatrelor de Revistă

Debutul unuia dintre cele mai importante evenimente teatrale ale toamnei a coincis deloc întâmplător cu aniversarea a 140 de ani de la primul spectacol de Revistă jucat la Bucureşti. Pe 19 noiembrie 1872, pe scena Teatrului Bossel de pe Calea Victoriei avea loc reprezentația spectacolului *"Apele de la Văcărescí*", o „*comedie vodevilă în 3 acte, o revistă umoristică, însoțită de muzică*" de Matei Millo (a făcut parte din distribuție), pe muzica de Alexandru Flechtenmacher. Odată cu organizarea primei ediții a Festivalul Național al Teatrelor de Revistă, actorul şi Directorul Teatrului Municipal Baia Mare, Claudiu Pintican, a avut inițiativa de a reînființa Secția "Revistă" care va purta de-acum încolo numele marelui textier Mihai Maximilian. *„Ori de câte ori era la Baia Mare, Puişor se simțea cel mai bine! Nu-i mai venea sa plece! Aici a scris multe dintre cele mai inspirate texte şi a creat cele mai frumoase spectacole"* - mi-a mărturisit Stela Popescu, văduva regretatului autor. Din 1979, atâta timp cât a existat secția de Revistă, Mihai Maximilian a regizat, făcând echipă cu coregrafii Sandu Fayer şi Zoltan Papp şi compozitorul Vasile Veselovski, spectacole precum „La mai mare Baia Mare", „Aşa râd oamenii buni", „Nu-i bai", „Pețitoarea se mărită", „Pardon, scuzați, am glumit", „Revista Revistelor", „Revista glumeşte, nu gândeşte", „Bine, mersi", „Palas Revista" sau „Revelion la Revistă", „Umorul, dansul, muzica şi ardelenii" şi „Hocus Pocus la Revistă", la care a semnat şi libretul.

De data aecasta, trupa Teatrului "Toma Caragiu" din Ploieşti a deschis Festivalul cu spectacolul pentru copii „Cartea Junglei", urmat seara de spectacolul vedetă "Bonsoir, Paris!" cu Nico şi Daniela Răduică în „rolurile" principale. A urmat Premiera spectacolului "Bibici şi Mitici" (cu texte de I.L. Caragiale şi Cornel Udrea) al noii secții de Revistă a Teatrului Municipal Baia Mare, un spectacol de excepție la care actorii (din distribuție a făcut parte şi directorul Claudiu Pintican), dansatorii, interpreții şi instrumetiştii au lucrat sub bagheta reputatei regizoare şi coregrafe de la Ploieşti, Marcela Țimiraş. Invitați de onoare în spectacol au fost Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, opriți pe stradă pentru savuroasele reclame ale farmaciilor Catena. Prezențe care au prefațat succesul extraordinar al celor două spectacole susținute de artiştii Teatrului de Revistă "Constantin Tănase" din Bucureşti: "Revista Revistelor" şi "Aplauze, Aplauze".

Cl. Pintican, St. Popescu

Text şi foto: **Oana GEORGESCU**

Din nou la Reghin

Geanina CARP

Nu mai e un secret pentru nimeni că Reghinul este nu numai capitala instrumentelor muzicale româneşti, ci şi a dansului sportiv. Aici fiinţează singurul Gimnaziu privat, „Mirona”, cu predare intensivă a dansului, aici se pregătesc loturile naţionale, aici se editează singura publicaţie de specialitate, „Flashdance”, aici există puternicul club „Dansul viorilor”. Şi nu întâmplător, ca în titulatura clubului amintit, legătura o face acelaşi om, Vasile Gliga – maestru al instrumentelor muzicale, dar şi preşedinte al Federaţiei române de dans sportiv. A VII-a ediţie a „Cupei Mirona” a fost organizată impecabil, în 2 săli simultan, de către FRDS, „Dansul viorilor”, având alături Primăria Reghin şi Consiliul judeţean Mureş. În fruntea sponsorilor, Gliga Instrumente Muzicale, iar între partenerii media, ca de obicei, „Actualitatea muzicală” şi „Ultima oară”. Competiţia poartă numele celei mai titrate campioane a ţării noastre, Mirona Toncean Gliga (chiar în acele zile participa la un concurs în Portugalia), al cărei palmares este absolut impresionant: 5 finale de Campionat mondial, vice-campioană a lumii, 3 medalii de aur la German Open Championships, locul I la Blackpool Dance Festival (Anglia), 7 medalii de aur în SUA, 21 de titluri de campioană naţională! Datorită ei mulţi tineri valoroşi s-au apropiat de dans şi urmarea a venit firesc: din acelaşi judeţ s-a ridicat prima pereche campioană mondială din România, titlu câştigat cu doar câteva zile înainte la Beijing, în China, la Latino, 16-18 ani. Este vorba de Paul Moldovan şi Cristina Tătar, care dansează de 9 ani împreună, fiind antrenaţi la „Dance Art” din Tg. Mureş de Marton şi Katalin Somodi. Ei au oferit un show superb (rumba, cha cha), speranţele noastre legate de apariţia unor campioni de talia lor fiind sporită de încântătoarea demonstraţie susţinută de copiii de la Şcoala gimnazială „Mirona”, instruiţi de Carmen Frandeş şi Andreea Suciu.

Au fost nu mai puţin de 34 de categorii de concurs, cu peste 650 de dansatori din toată ţara, cu o brigadă de 37 de arbitri valoroşi, avându-i în frunte pe Valeria Mangra, Costinel Mihaiu (preşedinţi juriu), Cozea Monica (observator federal), Radu Velcu, Otto Varga (directori concurs). Vom aminti aici doar câştigătorii celor mai importante întreceri: Bogdan Pastor-Evelyn Szollosi (Tg. Mureş) – St, Victor Giurcoiu-Cristiana Parnescu (Cisnădie-Cluj Napoca) – La, la Open 12-13 ani; Paul Rednic-Iulia Topan (Baia Mare) – St, Raul Moga-Maria Mitrică (Oradea) - La, la Open 14-15 ani; Csanad Fodor-Reka Vaszi (Tg. Mureş) – St, Mihai Andrei-Adina Brostiuc (Bucureşti) - La, la Open 16-35 ani. După cum se vede, perechile valoroase se specializează din timp pe Standard sau Latino. Încă o dată „Cupa Mirona” a fost o demonstraţie de profesionalism şi rigoare.

Revenire

Dan CHIRIAC

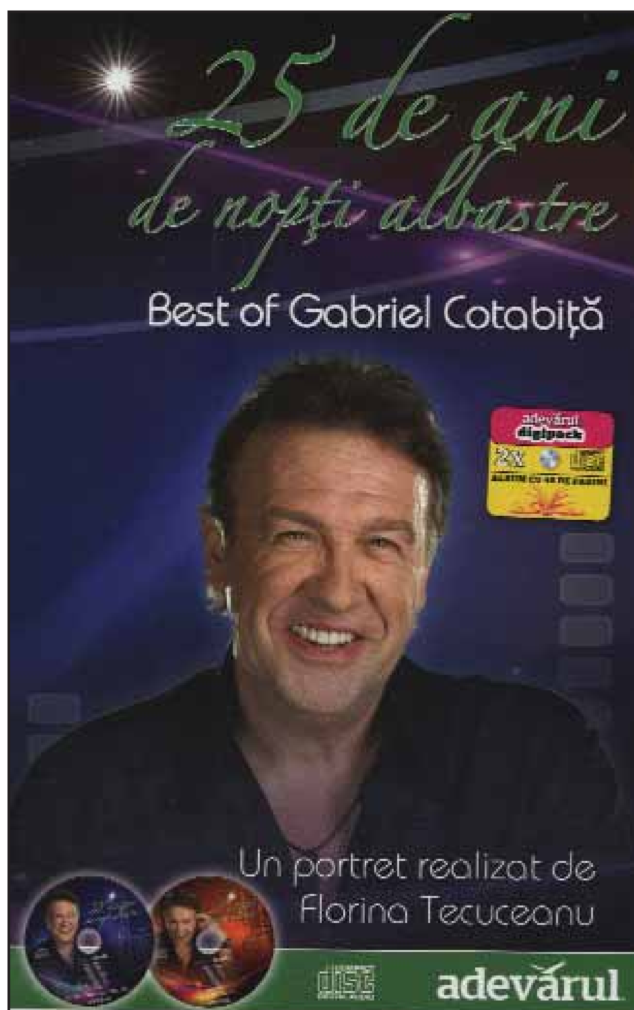
Andreea Antonescu… revine după o pauză de mai bine de un an în atenţia publicului sub numele de scenă Andreea Miss Ventura, cu un sound fresh şi o imagine spectaculoasă. Andreea este deja un artist cu vechime în industria muzicală, care a reuşit mereu să se reinventeze şi să îşi uimească fanii. Este primul artist care a primit Discul De Diamant pentru vânzările unui album. Videoclipul regizat de Alex Ceauşu a fost filmat în Malta cu susţinerea Ministerul Turismului maltez iar majoritatea cadrelor au fost filmate pe insula cu un singur semafor, Gozo, dar şi pe insula Comino, unde se află celebra Laguna Albastră. În plus, „My Love”, realizat de Bogdan Taşcău, Rareş Varniote şi Emanuela Oancea conţine şi cadre filmate la o fiesta tradiţională: sărbătoarea Sfântului Andrei, în oraşul Luqa .

„25 de ani de nopți albastre”

Octavian URSULESCU

Avem de-a face cu o foarte interesantă apariție datorată Trustului „Adevărul”: un booklet conținând o biografie succintă a îndrăgitului muzician (nu numai interpret, dar şi compozitor, instrumentist sau textier), însoțit de 2 CD-uri – cu adevărat un „Best of Gabriel Cotabiță” – cu 43 din titlurile cele mai cunoscute ale artistului. Lipsesc, surprinzător, Anton Şuteu sau Mihai Grigoriu, dar nu şi Ion Cristinoiu, Cornel Fugaru, Adrian Enescu, George Natsis, Mihai Pocorschi, Andrei Kerestely, Horia Moculescu, Cornel Ilie, Bogdan Cristinoiu, Eugen Mihăescu şi, se înțelege, Ionel Tudor, părintele „Nopții albastre” cu care Cotabiță s-a impus ca vedetă de muzică uşoară la festivalul „Melodii ‘86” de la Polivalenta bucureşteană, manifestare datorată unui om extraordinar, secretarul de stat de la Ministerul culturii, Ladislau Hegheduş. Anterior, după cum se ştie, el fusese solistul vocal al formațiilor Redivivus (Cotabiță este craiovean), Fapt divers şi Holograf. Textul este semnat de Florina Tecuceanu; nefiind de specialitate, ea nu face decât să consemneze, nereuşind să-l provoace cu întrebări incitante şi este păcat, fiindcă artistul este inteligent şi erudit. Aşa cum am amintit şi la spectacolul de la Palatul Parlamentului produs de Dorin Irimia, un model al genului, personal mă leagă multe de Cotabiță: el este 50% armân, dinspre tată, eu 25%, dinspre mamă; tatăl meu era oltean din Mehedinți; am terminat amândoi Electrotehnica, el la Craiova, eu la Bucureşti, dar am făcut practica de vară la „Electroputere”, în „Bănie”. L-am prezentat în 1986, la lansare, şi din acel moment l-am luat în toate turneele mele timp de mulți ani, cu sute de spectacole de mare succes, în care el era asaltat de admiratori. Probabil din cauza spațiului nu figurează în cărticică două momente foarte importante, de care sunt sigur Cotabiță îşi aduce aminte cu plăcere. Venise în Bucureşti şi stătea cu chirie într-un bloc de prin Titan. Ştiam cât îşi dorea o casă ca lumea, doar avea 3 fete, iar ocazia s-a ivit curând. Organizasem, împreună cu doamna Rusu, directoarea casei de cultură a sectorului 5, tradiționalul spectacol anual de la Polivalentă, unde l-am inclus în distribuție, aşa cum făceam de fiecare dată, şi pe Cotabiță. Aflu cu acea ocazie că între admiratoarele fanatice ale solistului se numărau cele două fiice ale şefului cu spațiul locativ de la sectorul 5, Roşca. Am aranjat cu fetele şi Gabi s-a prezentat neîntârziat la tovarăşul în cauză, un ins mic de statură, dar de treabă. Săritor (vă dați seama ce-l mai îndoctrinaseră fetele lui după spectacol!), acesta l-a plimbat pe la mai multe adrese, aleasă fiind, pe drept cuvânt, cea din Piața Rosetti, pe Hristo Botev. Revoluția ne-a prins tot împreună, aveam spectacol la Bacău, iar în pauze Cotabiță încerca s-o liniştească pe soția sa, care plângea că la Universitate se trage! A doua zi, pe şosea, lumea ne saluta, ne oprea să ne strângă mâinile, nu voi uita niciodată acele clipe; spectacolul de la Panciu n-a mai avut loc, deşi noi credeam c-o să jucăm în fața unui public entuziast, în schimb ne-am umplut canistrele cu cel mai bun vin (niciodată bătrâna mea Dacia nu fusese atât de încărcată!), de la nea Mitică, şeful depozitului, pe care l-am găsit răzuind de zor de pe perete sloganul „Trăiască PCR!”. În fine, cum din 1999 a fost, timp de 10 ani, un inspirat prezentator la festivalul „Callatis”, e de amintit cum a debutat în postură de moderator la o manifestare importantă. În 1991, compozitorul Aurel Manolache a organizat, prin firma sa, festivalul de la Mamaia, dar a „uitat” să mă anunțe că m-a trecut pe afiş ca prezentator (de un contract elementar nu mai vorbesc), ceea ce a făcut şi producătoarea din partea TVR. Ajuns acolo ca ziarist, am văzut stupefiat afişul, care anunța aşa: „Prezintă Ramona Bădescu, Anca Țurcaşiu, Şerban Ionescu, Octavian Ursulescu”! Trec peste faptul că n-am văzut în viața mea atâția prezentatori, dar se prevăzuseră şi texte de prezentare, siropoase şi cu un umor căznit, aparținând lui Saşa Georgescu, care l-au făcut şi pe regretatul Şerban Ionescu să părăsească rapid stațiunea. Am fost implorat să merg la Bucureşti, să-mi iau haine de scenă (mai era o zi), dar nu m-am clintit din decizia mea. În disperare de cauză, au apelat la Gabriel Cotabiță, care avea piesă în festival, iar acesta s-a descurcat de minune. Amintiri, amintiri...

Mondo pop

Dorin MANEA

Trupa **MATCHBOX TWENTY** a anunțat că în această toamnă va lansa un nou album. "North" marchează cel de-al patrulea album de studio al trupei şi primul din ultimii 10 ani. Lead-single-ul albumului: "She"s So Mean". Matchbox Twenty este una dintre cele mai iubite şi apreciate trupe de pop-rock încă de la albumul de debut,"Yourself Or Someone Like You" - 1996. Albumul a avut cinci super-hit-uri, printre care "Long Day", "Back 2 Good" şi "3 am". In plus, pe lângă poziții fruntaşe în topuri, trupa se poate lauda cu mai mult de 30 de milioane de discuri vândute, cinci nominalizari Grammy şi colaborări cu Santana, Mick Jagger sau Willie Nelson.

LAURA PAUSINI - MAMICĂ. Laura Pausini a dezvăluit că este însărcinată şi va deveni fericita mamă a unei fetițe. Ca urmare, atât aparițiile publice, cât şi concertele naționale şi internaționale (SUA, Australia, America Centrală, America de Sud şi Italia) sunt anulate. Nu a afectată însă lansarea noului material discografic "Inedito CD+DVD Live".

Laura Pausini

CHRISTINA PERRI - ALBUM DE CRĂCIUN.

Muse

Christina Perri a anunțat detalii în legătură cu noul său EP – „A Very Merry Perri Christmas". Printre piesele incluse pe album sunt şi „Merry Christmas Darling" (The Carpenters) şi hit-ul lui Charles Brown, „Please Come Home For Christmas". Colecția de şase piese este evidențiată de o variantă originală a „Happy XMas (War Is Over)" semnată John şi Yoko / Plastic Ono Band. Melodia „Something About December", scrisă de mine împreună cu fratele meu, vorbeşte despre spiritul Crăciunului", a mărturisit Perri.

ANDREA, cântăreața care a devenit faimoasă pentru colaborările sale cu artişti internaționali de Top 10, pentru concertele care au dus-o din Macedonia în Statele Unite şi frumusețea exotică, lansează o noua piesă... „Only You". Andrea s-a născut în Sofia şi este mândră de rădăcinile sale artistice. Ea intră pe scenă la vârsta de patru ani, urmând calea deschis de familia sa formată dintr-un dansator, violonist, dirijor de cor şi un compozitor. Ea a început cu lecții de balet, urmând să ia lecțiile de pian cu mătuşa sa - celebră cântăreață de operă. Bunicul său a introdus-o în tainele chitarei, învățând-o cântece tradiționale vechi. La doar 19 ani s-a lansat pe scena muzicală internațională, ajungând ca în scurt timp să aibă concerte în România, Turcia, Grecia, Elveția, Belgia, Olanda şi chiar SUA. Printre colaborările sale se numără Bob Sinclar, Geo da Silva, Mario Uinas şi Shaggy, alături de care a susținut un concert de proporții în New York. Cântăreața are peste 50 de single-uri şi 30 de videoclipuri, printre care "I wonder Why", "Tyalee" şi "Belezza feat Shaggy". Piesa "Only You" este un featuring cu Gabriel Davi şi are un sound pur pop care va surprinde încă de la prima ascultare. Împreună cu noul sound, Andrea a adoptat o schimbare de imagine care îi reflect perfect personalitatea, vibrând în culori pastel, detalii retro cool şi... multe zâmbete.

MUSE – „MADNESS". Muse a lansat videoclipul pentru Madness – „cea mai bună piesă a lor" - după cum declara Chris Martin, solistul Coldplay. Piesa va fi inclusă pe albumul "The 2nd Law" de pe care ne-au oferit deja două piese: „Survival" (imnul oficial al Jocurilor Olimpice de anul acesta) şi „Unsustainable" şi a fost o preferată a mediilor online încă de la lansare. De asemenea, Muse va închide festivalul iTunes, având în pregătire un „iTunes Festival EP" care va fi promovat la nivel internațional.

Dive

Dan CHIRIAC

Lora. După o perioadă extrem de plină cu repetiții și prestații live, în primul sezon al emisiunii „Te cunosc de undeva", **Lora** s-a clasat pe locul doi în marea finală a show-ului de televiziune. **Lora** nu a plecat în vacanță și nici nu și-a luat câteva săptămâni de pauză, În schimb, artista revine cu un nou single compus de Adrian Sînă – **„Sad Eyes"** . Deși, la prima vedere, titlul te poate duce cu gândul la o piesă tristă, noul single al Lorei este de fapt o melodie cu un sound foarte fresh.

DJ Layla & Sianna – „I'm Your Angel". DJ Layla, alături de Sianna, a lansat videoclipul celui mai nou single al său, „I'm Your Angel", piesă semnată de Radu Sârbu și Sianna. Videoclipul este o producție Cat Music & Rassada Music și, după cum declară artista, este cel mai senzual videoclip al său de până acum. „Alături de toată echipa, ne-am gândit foarte mult cum trebuie să arate videoclipul acestei piese, iar în final am căzut de comun acord că această piesă exprimă gingășie, sensibilitate și senzualitate, așa că ne-am bazat pe frumusețea feminină așa cum o înțelege fiecare dintre noi" a declarat DJ Layla. DJ Layla a devenit cunoscută după lansarea primelor două single-uri, „Single Lady" și „City Of Sleeping Hearts", care au adunat milioane de vizualizări online și au urcat rapid în fruntea clasamentelor muzicale internaționale.

Andreea Bănică - “Could U". Andreea Bănică lansează un single, intitulat „Could U". Produs de același Laurențiu Duță, în colaborare cu Alex Mica și Dony, Could U este o piesă de dragoste, însă fără melancolia specifică, ci debordează de ritm și energie pozitivă. „Încă de la prima audiție a piesei am simțit că este exact ceea ce vreau de la următorul meu single. Îmi place foarte mult piesa, cu un mesaj pozitiv, de dragoste, care se potrivește cu ceea ce transmit eu prin muzică. Sper ca și fanii mei să fie la fel de încântați de noul single", a declarat Andreea. La doar 17 ore de la lansarea oficială, single-ul „Could U" a reușit să adune peste 40.000 de mii de vizualizări pe canalul oficial de YouTube al Cat Music și o mulțime de comentarii pozitive, semn că această nouă piesă are toate șansele să calce pe urma succesului înregistrat cu single-urile anterioare, dar și cu piesa „Shining Heart", semnată Laurențiu Duță, la care artista a fost invitată specială. Acest nou single a fost lansat într-o perioadă foarte aglomerată pentru artistă. După ce aceasta a susținut concerte în Rusia, a decis să lanseze acest nou single, iar în curând va pleca în Bulgaria, Dubai, Slovenia, Azerbaijan și Sri Lanka pentru o nouă serie de evenimente.

Andreea Bănică

Ellie White - pe urmele „Contelui de Monte Cristo". După ce a făcut furori cu piesa „Sete de noi", care s-a bucurat de un videoclip în care invitat special a fost actorul George Pițte-reanu, Ellie White atacă topurile acum cu un nou hit în limba română, „Ziua mea". Încă de la lansare, piesa se bucură de un videoclip filmat în Malta, în aceleași locuri în care s-a turnat și pelicula „Contele de Monte Cristo", cu Gerard Dépardieu și Ornella Muti în rolurile principale. Cu toate că filmările au început după un turneu în Spania unde a susținut mai multe concerte, Ellie White a rezistat cu stoicism programului infernal, care a presupus 36 de ore de filmare, în trei zile diferite. „Prima zi de filmare am început-o la Fereastra Albastră, una din emblemele insulei Gozo. Fereastra Albastră este rezultatul eroziunii valurilor și vânturilor Mediteranei, iar acesta este locul în care au fost filmate și câteva scene din „Contele de Monte Cristo", declară Ellie White. „Într-o altă zi, am filmat în locurile unde s-au turnat scenele din filmul „Popeye Marinarul", cu Dustin Hoffman în rolul principal. Localnicii au transformat tot acest decor într-un imens parc de distracții. În a treia zi, filmările au avut loc la Valetta, un oraș superb aflat în patrimoniul UNESCO", povestește Ellie White.

Zavaidoc: „Am un foc la inimioară”

Piteşteanul Marin Teodorescu, zis Zavaidoc (născut în 1896, decedat la 13 ianuarie 1945 - fiul unui cunoscut lăutar, Tănase Teodorescu) a fost un renumit cântăreț român din perioada interbelică. În timpul primului război mondial, alături de George Enescu a prezentat pe front spectacole muzicale menite să ridice moralul soldaților şi ofițerilor români. Multe dintre cântecele sale au devenit şlagăre ale muzicii lăutăreşti, fiind ascultate şi astăzi cu interes şi nostalgie. Constanța Teodorescu, fiică a cunoscutului solist spunea: “Eu consider că după volumul, nervul artistic şi vocea pe care le avea, tata nu se poate numi lăutar. El a fost un fenomen vocal”.

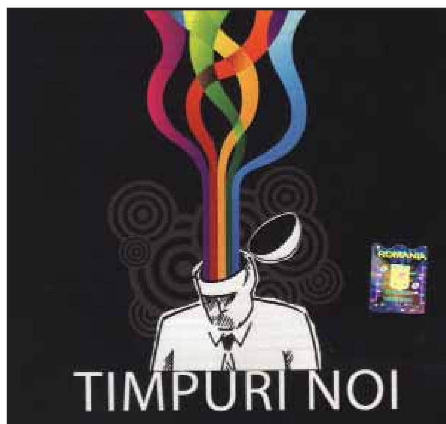
Cea mai nonconformistă casă de discuri autohtonă, Soft Records, care s-a lansat de ceva timp pe tărâmul re-editărilor sonore, ne oferă acest album (sub licență Star Media Music)

cu nu mai puțin de 25 de cântece, durata totală aproape 70 de minute. Recondționate tehnic, melodiile păstrează totuşi farmecul anilor de demult, cu versuri sincere, simple şi curate, care astăzi ni se par naive. Putem asculta cântece fără vârstă, interpretate într-un stil foarte personal, despre care nu ați ştiut niciodată de unde au “apărut” – Ionică Ionică, Bătrânețe haine grele, Cine mă puse pe mine - şi multe altele.

Timpuri noi: „Deschide-ți mintea”

Maniera imprimată formației cu ani de zile în urmă de Răzvan Moldovan se păstrează şi astăzi, evident îmbunătățită. Nu putem decât să fim de acord cu **Dumitru Ungureanu** care scrie: „Timbrul special Timpuri Noi se distinge fără dubiu. Este un sunet alambicat, multistrat, cu intarsii, cu secvențe din „muzica popoarelor”, cu ruperi de ritm, umor de calitate la nivelul orchestrației: parodie, versurile cu subiect actual: *„barosanii stau toți în vârf şi nu mai e loc...”*: umorul, satira şi ritmul nu vor înlătura melancolia,

tristețea - albumul are calitățile unei radiografii a momentului prin care trecem”.

În formula **Dan Iliescu** - compoziție, texte, chitară şi voce, **Felix Sfura** - baterie, **Sabin Penea** - chitară bas şi vioară, discul a fost înregistrat la Ines Sound & Video, mixaj şi masterizare Cristi Dobrică şi editat de MHO, producător executiv Tudor Bâlcu. Albumul are o prezentare sobră, atractivă, caracteristică acestei mici case de discuri, dedicată aparițiilor muzicale de calitate.

Ciprian şi Mihaela Istrate: „Copilaşii mi-s averea”

Cei doi sunt nume binecunoscute nu numai în județul de

baştină, Mureş, Ciprian fiind şi un bun moderator, invitat an de an de primarul Emanoil Hurdugaci la tradiționalele „Zile ale Chiherului”. Albumul de față, editat de casa Libris din Braşov, conține 20 de melodii, dintre care se disting „Cântec pentru mama”, „De ce dor eşti călător”, „Cântec de leagăn pentru Ioana”, este înregistrat la Shumi Sound din Alba-Iulia, cu Cristian Susman (mixaje), Ciprian fiind textierul tuturor pieselor. Acompaniază: „Ceteraşii de pe Câmpie”.

Evandro Rossetti: „Cozma Răcoare... şi alte povestiri”

Născut în 1949, cu un tată italian şi o mamă româncă, absolvă cursurile Facultății de stomatologie din Bucureşti, iar în timpul studenției se remarcă ca folkist, cucerind premii la festivalurile de gen. Notorietatea şi-o obține după 1975, când devenise membru al Cenaclului Flacăra, unde cântecul său “Cozma Răcoare” era

un adevărat şlagăr. După plecarea în Italia, unde are cabinet stomatologic, întrerupe activitatea muzicală, reluată abia după 2007. Revine periodic în România, reia şi legăturile cu vechii prieteni muzicieni, rezultatul fiind lansarea primului său CD.

Versurile celor 12 cântece îi aparțin cantutorului (ca şi muzica, vocea, chitara acustică, producția) precum şi lui Adrian Păunescu, Dorin Tudoran, Nicolae Labiş, iar înregistrările au fost efectuate în Italia, cu specialişti locali. Având o prezentare grafică elegantă, cu fotografii vechi şi noi, în mapă de carton, discul este distribuit de E-Media. Folk curat, melodios, ...ca pe vremuri....

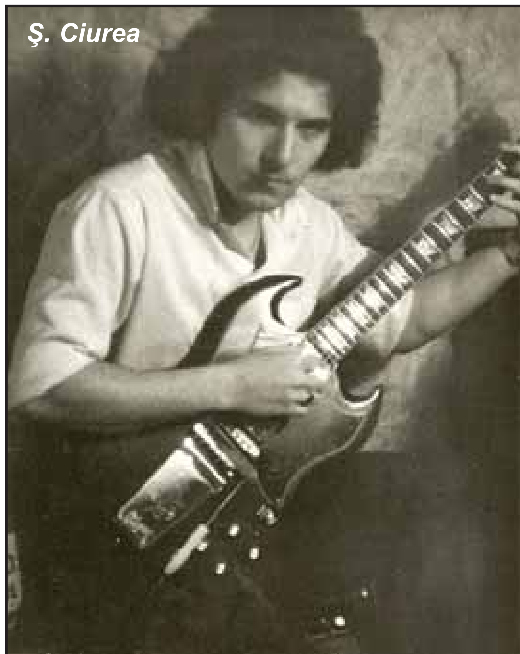
Pagină de
Florin-Silviu URSULESCU

Poveşti americane… cu cântec! (II)

Doru IONESCU

Cu scuze că atunci când am publicat primul episod nu ştiam încă programarea emisiunilor… iată: din 3 noiembrie, în fiecare sâmbătă, de la ora 19.30, TVR Internaţional (şi www.tvrplus.ro, aici se poate vedea din România!) difuzează în cadrul emisiunilor « Lumea şi noi » ediţiile subsemnatului, intitulate, ca şi cele europene, « O poveste… cu cântec! »:

Lucian Ban nu e la prima apariţie în revistă, mai ales de la ultimul său proiect cu succes... monstru! Totuşi... Pianist nouăzecist român (din Cluj) de jazz cu debut fulminant în ultimii ani '90 alături de grupul Jazz Unit, stabilit din 1999 într-una dintre capitalele jazzului mondial, New York. În ultimii 10 ani a revenit de câteva ori în România, însoţit de instrumentişti de renume, cu cele mai importante grupuri şi proiecte (Global Unity, Elevation, Tuba Project) la marile festivaluri («George Enescu» / «Gărâna Jazz» / «Timişoara Jazz»). Din bogata panoplie discografică, cel mai premiat titlu «Enescu ReImagined» (2010, coproducţie ICR) este în continuare cerut în concert de marile festivaluri (cum s-a întâmplat şi în 8 noiembrie, la Bruxelles).

Ş. Ciurea

Şerban Ciurea (stabilit în Orange County, zona Los Angeles) a plecat din România în 1970 (după ce cântase cu primele grupuri beat precum Entuziaştii – cu care a lansat primul disc al unei trupe pop-rock de la noi ! - ori Sideral Modal Quartet). Până să ajungă în New York, a cântat în Canada, déjà în contract de compozitor. Apoi, din New York şi continuând cu perioada sa din Chicago, s-a apropiat şi specializat în muzica pentru copii, culminând cu profesoratul la Pomona University (timp în care a cunoscut cele mai mari succese, de la un premiu I pe California cu un clip vizibil în emisiune până la felicitarea sa personală de către preşedintele Obama). În paralel, însă, a cântat din toate poziţiile, în trupele celebre ale unor Lionel Hampton, Jay Leno, Ray Valenti, Manhattan Transfer, Rick Dittmore şi încă mulţi alţii. Pensionat de doi ani, este mai ocupat ca niciodată cu muzica pentru copii. Şi ca să nu se plictisească, pe melodia titulară a celui mai cunoscut disc al său, «Somebody bit the moon», a început să construiască un joc de calculator (cu personaje din Transilvania, de la Dracula citire, normal). N-a uitat niciuna dintre melodiile sale româneşti, iar la data filmării lucra la un aranjament coral pentru poezia lui Lucian Blaga «Linişte».

Pentru ediţia din 1 Decembrie, am ales un portret mai special, plin de spirit românesc (deşi a plecat din 1972), nu al unui muzician (deşi a fost aproape de personalităţi ca Richard Oschanitzky, Mircea Florian, U2 sau Lou Reed) ci al unui literat newyorkez. **Valery Oişteanu** (fratele mai celebrului Andrei) are o viaţă de poveste. Poet revendicându-se de la suprarealişti, a plecat în Tibet, pe un traseu iniţiatic al generaţiei hippie în epocă. După peripeţii în Europa şi Orientul Mijlociu, se stabileşte cu soţia sa Ruth în East Village (cartierul boemei newyorkeze, în particular al beatnicilor) şi de atunci « evanghelizează » cu poezia sa lumea întreagă. Realizează documentare în Bali, scrie în revistele de cultură americane, performează în combinaţii şi ambianţe multimedia, expune colaje în jurnale inedite... Printre fotografiile sale cu cei pe care i-a cunoscut îndeaproape veţi vedea personaje ca Borges, Andrei Codrescu, Andy Warhol, Eugen Ionesco, Ginsberg, Petru Popescu, Ferlinghetti, Bono Vox, Charles Henry Ford şi atâţia alţii. Un artist polivalent al timpului său, care se pregătea să celebreze ziua mondială a poeziei împreună cu alţi 19 poeţi newyorkezi.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R.
CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Luminiţa CIOBANU, Grigore CONSTANTINESCU, Viorel COSMA, Norela Liviana COSTEA, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU, Ian HERBERT, Doru IONESCU, Ozana KALMUSKI ZAREA, Corina KISS, Sorin LERESCU, Olguţa LUPU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Diana MURĂŞAN, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x